

309267 ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 5. } చెన్న పట్టణము 1918 సం॥ డిసెంబరు నెల 26 వ తేది గురువారము } No 219
సంపుటము. ౫ } కాళియాస్తివామశంకరేశ్వరమార్గశిరమాసబహుళనవమి. } సంచిక ౨౧౯

సందరము ! లాభకరము !! ఉపయోగము !!!

అందమైన 1919 క్యాలండరు

నవంబరు నెల 15-వ తారీఖు నుండి జనవరి నెల 31-వ తారీఖు లోపుగ మా మందులను 6 రూపాయలకు నొకేసారి గొనువారలకు ఒక క్యాలండరు ఉచితముగ పంపబడును.

ఇతరులకు క్యాలండరు 1-కి వి. పి. ఖర్చులు సహా 0-6-0.
మొత్తముగా గొనువారలకు ధర తగ్గింది యివ్వబడును.

వి. పి. గ కాక, ముందుగా చీట్లు పంపినవారికి క్యాలండరు శరతున్న వో మా జవాబుదారి యుండదు.
కొలది ప్రతులు మాత్రమే ముద్రింపబడినవి. కావలసినవారు వెంటనే తెప్పించుకొనటం యుక్తము.

తామర తైలము	పండ్లపాడి	మోహిని తైలము
డబ్బీ 1-కి 0-6-0	డబ్బీ 1-కి 0-2-0	నీసా 1-కి 0-12-0

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు నిర్ధావదము

దగ్గు, తైలము, కడి శెము, రొమ్ముకడి శెము, తలనొప్పి, వాయువునొప్పులు, పోట్లు, బెణుగులు, బిళ్లలు మొదలగు నొప్పులకు దివ్యమృతము.

చక్కెరడబ్బీతో కల రూ. 0-8-0; డబ్బీ 1-కి రూ. 5-6-0. పొట్టుఖర్చులు కలు.

అమృతాంజనం డిపో, } 109, ప్రేరోడ్డు, బొంబాయి.
6, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

A BEST OPPORTUNITY.
REDUCTION SALE
FOR
THE CELEBRATION OF SUCCESS
of our Glorious Emperor and his allies in
The Great European War.

The following books of our publication will be sold at reduced priced at the rate of 25 per cent. Less than the original cost (Postage etc., Extra for all Books)

Mr. G.W.M. Reynold's Novels
Big Type Editions.

	Rs. A.
1 Mary Price or The Memoirs of a Maid-Servant in 8 Vols.	5 0
2 Bronze Statue or the Virgin's Kiss in 4 Vols.	2 0
3 Loves of the Harem, A Tale of Constantinople. 4 Vols.	3 0
4 Rosa Lambert or Memoirs of a Clergyman's Daughter in 4 Vols.	3 0
5 Margaret or The Discarded Queen in 4 Vols.	3 0
6 Cosenburg House in or The (Queen's Prophecy) 3 Vols.	2 4
7 The Mysteries of Old London or The Days of Hogarth. 3 Vols.	2 4
8 Pope Joan or the Female Pontiff in 3 Vols.	1 12
9 Faust - A Romance in 2 Vols.	1 8
10 Mary Stuart or Queen of Scots	1 4
11 Soldier's Wife in 2 Vols.	1 4
12 The Seamstress or The White Slave of England in 2 Vols.	1 0
13 Robert Macaire or The French Bandit in England in 2 Vols.	1 0
14 The Young Fisherman or The Spirit of the Lake. Complete.	0 10
15 Mysteries of Paris by Eugene Sue in 2 Vols.	1 0

The above reduction will be allowed only for orders received from the 15th December 1918 up to 15th February 1919.

Apply to:-
The SUPERIOR WATCH CO.,
536 Post Box 167 (4) Madras. E.

తమ కార్యములను సకాలములో నెరవేర్చుకొను నిశ్చయించు జనులందరును

"ఎలెక్ట్రా" వాచిని కొన్నచో చాల సహాయమును పొందెదరు.

సరియైన కాలములో తమ సంకేతికస్థలములకు పోగలరు.

"ఎలెక్ట్రా" (1049)

ఎలెక్ట్రా లివరు నడక
చాల దివ్యముగనుండును.
గడియారమంతయు శ్రేష్ఠమైన
వరికరములతో చేయబడినది.

తెన్నలో 1914 సం॥న జరిగిన
కాత్యాయ వస్తుప్రదర్శనమున గ్రామర్లెట్టు
స్వీటు ఎలెక్ట్రావాచికి గొప్పబహుమతి
(గ్రాండు ప్రిక్సు) ఒసంగబడినది.
గొప్ప బహుమానము.

గ్వా లెట్ కం పె సి, స్విస్:మే డు.

సమృద్ధి పైనగడియారములు. చోళధరలు, వలువిధములగు వాచీలుగలవు. ప్రతిచోట నుచోరకును.

వీజంట్లు: జి. ఇ. సంవత్సరశెట్టి అందుకో, ఎస్.ప్లనేడు, మదరాసు

ఫౌంటెన్ పేనాలు. 1986

ఫౌక్ బద్ద రూ. 3-12-0, వాటర్ మాస్క్ 7-8-0, సాఫెటి వాటరు మాస్క్ 11-0-0, స్పాన్ 7-0-0, అలెక్సాండా 2-12-0, గెస్టి (210) 4-0-0, అన్ సోనియా చి టైమ్స్ 4-8-0. అన్ని సోపులు, సక్ లైట్, పిన్ బార్న్ మొదలగునవి వ్యాపారస్థులకు

R. K. Nathan & Co.,
Fountain pen specialists, Triplicane, Madras.

అమృతార్ణవ అవశేషము.

ఈ అమృతము శక్తిమంతుడైన వీర్యమును పొచ్చించి విజయము కలిగించి యుద్ధమునందు తేనీ తేలి కాలి మంటలు పోగొట్టును. మొదలగున చట్ట తేనీ కరిమునకు తేజస్సును కలిగించును. శీర్షకుడు, భేదలు, తలకొప్పి, రొమ్ముకొప్పి మొదలగునానిని తక్షణ నివారించును.

(219) అర్థశాకు డబ్బీ 1-కి రూ. 2-0-0.
పైద్యశాస్త్ర మునిశంకర్ గోవింద్
అశంకర్ గోవింద్, భావయం, 151, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

మలయ చందనము

(1251) సెలెస్టీనులు నుతనము
మందు పుచ్చుకొనుచున్నట్లు ఎవరికిని తెలియదు. పర్యాయ తేను. పిచికాకి మున్నగు కఠినచికిత్సల తనిలేదు. దుచ్చు మైన మా మలయచందనము ఎటువు తెలుపు, వచ్చు అను మూడు విధముల సెలెస్టీనును మూడురూపలలో మాన్యును. డబ్బీ 1-కి 2-0-0 గంధర్వశార్మసి, రాజమండ్రి.

ఇంద్రబాల మహేంద్రబాలము

ఈ అపూర్వ గ్రంథములో జర్మనీ గారడి, యోగ దృష్టి, వాస్తవాభివృద్ధి, ఇంగ్లీషు ఇంద్రబాలము, మంత్ర కాత్రము, భూమి విద్యము, యంత్రములు, అమెరికావారి చీట్లు పేక మామూలు, విశ్వావిద్యవిద్యలు గలవు ఇంతేగాక మనమధ్య మాయలచేతులు, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, తీరముతో కమాధియగుట, కరీరములేని కలకాయచేత మాట లాడించుట, భూమిపై గలమాయెత్తున గాలిలో మనమధ్యని నిరాధారముగా విచ్చుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథమును చదివిన అత్యద్భుతముగా మేజిక్ చేయగలవని గాఢరంటి యిచ్చుచున్నాను. దీని నెల 4 రూపలు పి. ఆర్. జనార్దనం వాయుడు, బంగళా. (గుంటూరుజిల్లా)

డిల్లీ కాంగ్రెసు యాత్ర.

స్వరాజ్య రైలుబండి

I

(మా ప్రత్యేక విశేష నిమిత్తము)

బొంబాయి, డిసెంబరు 23:—క్రిష్ణమఠు సెలవుదినము లందు భారతీయులకు కాంగ్రెసు యాత్ర జేసి విశ్రాంతిదినము లను సద్వినియోగము జేయుట యాచారమైనది. ఓపికగల వారందఱును శ్రమకల శీతలమునకును సహించి కాంగ్రెసు యాత్రను విద్యుత్తుముగ జేయుచున్నారు. కరణ ప్రభువు జాతీయ భావమును విశ్వముచేయుటకై కంగ్రెసు విభజనమువలె క్రీష్ణమఠు సెలవులకు వారమునకును తగ్గించి రాకపోకలకు తగిన యంతరము లేకుండ జేసిరి. కాని వారి ప్రయత్నములు సఫలముగా లేదు. దైవాగ్రహమువలన నీయేడు శనివారములు కలిసిరిచ్చినందున సెలవుదినములు 12 వచ్చినవి. చెన్నపురి రాజధాని నాయులు దూరముననున్న డిల్లీకి పోయి వచ్చుటకు తగిన సౌకర్యము కలదు. కాంగ్రెసు యాత్రకులు నాలుగైదు దినములుండియును వెడలుచుండిరి. కేకన పిళ్ళగారు సభ్యుమూర్తిగను మొదలగువారు శుక్రవారము సాయంత్రము బయలుదేరి. చెన్నపురుండి బి. ఎన్. కర్మ, గోవింద రావువయ్య, ఎ. రంగస్వామయ్యగారు ముగ్గురిందరు శనివారము సాయంత్రము కాంగ్రెసు యాత్రకు బయలుదేరిరి. నేను వానినమననే బయలుదేరుట సంగమించింది. నాబోటి ఆధ్యక్షాధ్యక్షులు ముగ్గురిందరు కలరు. యాత్రకుల ప్రభావములైన జాతీయ భావమునకు గాను వారు వారి వ్యాధులకులములకు సమర్పించుటకును వెనుకాడరు. క్రీష్ణమఠు సెలవులవలన బండ్ల ప్రియులు ప్రయాణములో నిండిపోయినవి. మొదటి రెండవ తరగతి ప్రయాణములకు స్థలము లేనపుడు ఇంటర్మీడియేటు మూడవతరగతి వారి గతిని దర్శించుట యవసరము. నా స్నేహితు లొకరు ఇంటర్మీడియేటును స్థలములేకను మూడవ తరగతిబండి నెట్టుకుని సందమించినది. స్థలములు నిల్చిపోయినను సులభముగా ప్రయాణము గలుగదు. రైలునిర్వాహకవర్గముల నెరిగివారు అట్టిందినచీలి చించివేయుదురు. ఆలగ్యముగ వచ్చినవారు ముగ్గురువరకు వచ్చినవారు నీయర్థము నెఱుగకను కష్టపడుదురు. కొందరు ముఖ్యులుగ సోల్టరులు జబర్దస్తీ చేసి ఇతరులకు సర్దుకొనిన స్థలముల నాక్రమించుకొని ఎకకు చెప్పినను నాస్థలములకు వదలరు. వారల నెఱుగకు నేమి యును చేయనేరరు. ఎటులైనను రెండవతరగతి వారికి మొదటి తరగతి వారికి స్థలము కలదు. మూడవతరగతి వారు కనులను లేకకుమిరిక తడవలు అధికారులకు తెలుపబడినవి. ప్రయాణము గలుగలేదు. గొర్రెలమందల మూడవతరగతి బండ్లలోనికి మూడవతరగతి ప్రయాణికులు నెట్టుబడుదురు. వారు కూర్చున్నదియును నిలవబడినదియును కనుగొనువా రెవరును లేరు. రైలుబండ్ల ఆవాయువును విశేష భాగమును మూడవ తరగతి జనులు సుమారుచున్నను వారి సౌకర్యములకై అధికారులుపరిచుట కొనసాగించుట మాత్రము పోయియున్నది. మూడవతరగతి జనులకు బండ్లను స్థలసౌకర్యము లేని విధముననే వారికి ముగ్గురును భాజనసౌకర్యమును లేదు. తేయాకు నీటిని త్రాగుటకును ఫలవారము చేయుటకును పరిశుభ్రమైన స్థలములేను. పరిశుభ్రమైన వస్తువులు విక్రయించబడవు. మొదటి రెండవ తరగతి జనులకు మేజులు బల్లలుగల మంచి కుర్చుండిన మూడవతరగతి వారికి విశ్రమించుటకు తగిన స్థలమైనను నుండకదా? కాంగ్రెసు యాత్రకులతోపు వారలకు పూర్వము ముగ్గురు వ్యక్త ప్రత్యేకము లందు విందులకు చేయుట యాచారముగ నుండెను. గుత్తి, రాంబాగు, సోలాపురు మొదలగు స్థలములగు కాంగ్రెసు యాత్రకులకు అన్నము ఫలవారములను సుమారుచు వాదించుట యాచారముగ నుండెడిది. ఇప్పుడట్టి ప్రయత్నములకు విరమించుటకు తింబునెలియవచ్చుది. చెన్నపురుండి డిల్లీకిపోవు వారు విశేషము నుండి తిండిన రైలు అధికారులు ప్రత్యేకము రైలుబండిని పడిపించుటకు విరమించిరి. శనివారము మొయలు బండియందు పయనముచేసిన కాంగ్రెసు యాత్రకులు మార్గమున సమయమును నవాంశరములు లేకను సోమవార ముదయమున బొంబాయి కరణును ముగ్గురుగ జేరిరి. బొంబాయినుండి సోమవారము సాయంత్రము 8 గంటలకు బి. ఎ. పి. రైలు సంఘము వారెన్నును చేసిన ప్రత్యేక స్వరాజ్య రైలుబండి బొంబాయి ప్రతినిధులతో డిల్లీగరమునకు బయలుదేరినది. ఆంధ్రులు కాంగ్రెసు యాత్ర స్వరాజ్య రైలుబండి

కాంగ్రెసును సేవించుటకై బయలుదేరిరి. హర్షిమన్ జిన్నా ద్వారా కాదాను యనువాదాను కల్పారు కష్టమున్న ఎరంగ స్వామయ్యగారు సభ్యుమూర్తి గోపాలస్వామి మొదలియారు కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుగారు ప్రభువులు స్వరాజ్య రైలుమీదను బయలుదేరుచున్నారు. ముగ్గురువ్యక్తులందు విందులను ఫలవారములను వారికించుచు ముగ్గురుగ వారెలు బండి డిల్లీకి 25-వ తేది ఉదయము చేరగలదు. ఆ బండి ప్రత్యేకము కాంగ్రెసు ప్రతినిధులకుగాను ఏర్పడినది గాన ప్రతినిధుల సౌకర్యమునకై వారి కవసరమగు స్థలములందు నిలిచిపోగలదు. కాంగ్రెసు రైలు సమాచారములు వింతలు డిల్లీనుండి వ్రాయగలను.

ఫోర్టు సెంటు జారి గజెటు

డిసెంబరు 24 మంగళవారము

పట్టికలు

మానసియులకు దివానబహదరు రఘునాథరావు రామ చంద్రరావు పంతులు గారికి రెండువారములు (పిలిచేజు సెలవు ఇచ్చిరి.

జానుటూడరు గేయగారిని కాంగ్రెసు గారిపానే కృష్ణా జిల్లా కలెక్టరుగా నియోజించిరి.

న్యాయశాఖ

విశాఖపట్టణము అన్యాయస్థల రిజిస్ట్రారు వీరాస్వామి మొదలియారుగారికి మూడు నెలలు (పిలిచేజు సెలవు ఇచ్చిరి.

సామ్య యెలు కౌన్సిల్ గారిని ఫాక్టరీల ముఖ్యవిచారణ కర్తగా నియోజించిరి.

పోలీసు జిల్లా సూపరింటెండెంటు హర్షిమన్ ఎర్నెస్టు విలియమ్సుగారిని పోలీసు డిప్యూటీ ఇన్ స్పెక్టరు జనరలుగా నియోజించిరి.

పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరు నందమూ హరిహర జగదీశ ఆయ్యగారు మదరాసు నగరమునకు అడివనలు అసిస్టెంటు కమిషనరుగా నియోజించిరి.

కృష్ణా జిల్లా మొదటితరగతి మేజిస్ట్రేటు బెనెగలు రామారావు బి. సి. ఎన్ గారిని కృష్ణా జిల్లా అడివనలు జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగా నియోజించిరి. రామారావుగారు సాక్షుల వామ్యాలమును ఇంగ్లీషు భాషలో వ్రాసికొనుట అధికారము నయిత మిచ్చిరి.

చిత్తూరులోని మొదటిగ్రేడు న్యాయవాదులు గోమఠము శ్రీనివాసాచార్యులుగారిని అఫ్షియలు రిజిస్టరుగా నియోజించిరి.

ప్రకృతము బందరు, నెల్లూరుపురములందు గల టెంపరరీ సబ్ డివిజన్ జడ్జిగారి కోర్టులు జనవరి 1 న తేదీ నుండి ఒక సంవత్సరమువరకు ఆపురములలోనే యుంచుటకు ప్రభుత్వము వారు తీర్మానించిరి.

రివిన్యూశాఖ

డి. వి. శ్రీకంఠయ్యగారికి 48 దినములు (పిలిచేజు సెలవు ఇచ్చిరి.

కృష్ణస్వామి రంగస్వామి అయ్యగారిని ఆనంతపురము ప్రెజరెం డిప్యూటీ కలెక్టరుగా నియోజించిరి.

బసవరాజు న్యాయవాదయజ్ఞరావు పంతులుగారిని విశాఖపట్టణము ప్రెజరెం డిప్యూటీ కలెక్టరుగా ఆనంతపురమునుండి బదలాయించిరి.

న్యాయతి లక్ష్మీవరసింహరావు పంతులుగారిని కృష్ణా జిల్లా ప్రెజరెం డి కలెక్టరుగా నియోజించిరి.

తలారి వేంకటగోపాలరావు నాయుడుగారిని గోదావరిలో గ్రామకంఠముల విషయమున పనిచేయుటకు సెలవులు డ్యూటీలో నియోజించిరి.

పట్టికలవర్గము

కడపజిల్లాలోని ఆదినిమాయపల్లి అసెంబ్లీ మరమ్మత్తు చేయుటకుగాను కడప కర్నూలు కాలనలలోని కొంతభాగమును జనవరి 31 వ తేదీనుండి మూయుదురు.

అసిస్టెంటు ఇంజనీయరు బి. ఎన్. రామస్వామిఆయ్యగారిని గోదావరి కలెక్టరు డివిజనుకు బదలాయించిరి.

కర్నూలు హెడ్ క్వార్టర్సును ఇంజనీయరు బి. ఎన్. విశ్వనాథఆయ్యగారికి రెండు నెలలు సెలవిచ్చిరి.

ఫారెస్టుశాఖ

అప్పరు గోదావరిజిల్లా ఫారెస్టు అధికారులు బి. వేంకటరమణయ్యగారికి మూడు నెలలు సెలవిచ్చిరి.

రేంజరు ఎన్. సి. మాధవపిళ్ళగారిని చిత్తూరుజిల్లా మామండూరు రేంజికి బదలాయించిరి.

రేంజరు బి. చెంచురామనాయుడు గారిని కాకతలిం జికి బదలాయించిరి.

స్థానిక శాఖ

చింతలపాటి వేంకట నారాయణసింహరాజుగారిని విశాఖ పట్టణముజిల్లా బోర్డు సభ్యులుగ నియోజించిరి.

ఎన్. వేంకటరామస్వామి మొదలియారుగారిని మదరాసు నగర పారిశుధ్య సంఘమునకు సభ్యులుగ ఎన్నుకొనబడిరి.

నెమలి పట్టణ గ్రామారావు గారిని మదనపల్లి తాలూకా బోర్డు సభ్యులుగ నియోజించిరి.

కట్టచించి కొండ రెడ్డిగారిని బెజవాడ తాలూకా బోర్డునకు ఉపాధ్యక్షులుగ ఎన్నుకొనిరి.

ఎన్నగూడెము తాలూకా తహశీలుదారు ఇంటూరి కోటయ్య నాయుడుగారిని ఏలూరుతాలూకాబోర్డు సభ్యులుగ నియోజించిరి.

విద్యాశాఖ

రావుసాహెబు తంకాపూరు విశ్వనాథ శివమూరకాశ్రమి, కేర్లా, ప్రాస్పెక్, కెప్టను నిజోలాతుగల్లు మదరాసు విశ్వవిద్యాలయ సభ్యులుగ నియోజించిరి.

కోలాచల వెంకట ఆప్పారెడ్డి ఎం. ఏ. గారిని కృష్ణా జిల్లా అసిస్టెంటు ఇన్ స్పెక్టరుగారికి సహాయులుగా నియోజించిరి.

ఈ. నరసింహమగారు రాజంపేట ప్రాజెక్షన్ సబు అసిస్టెంటు ఇన్ స్పెక్టరుగా నియోజించిరి.

ఏ వెంకటసుబ్బారావు ఎం. ఏ. గారిని రాజంపేట సబు ప్రొటం సబు అసిస్టెంటు ఇన్ స్పెక్టరుగా నియోజించిరి.

కుంకుమపువ్వు:—యాయొక్క మార్కునిమార్కు గల కుంకుమపువ్వు వెల తగ్గించబడినది. కావలసినవారు వెంటనే తమ ఆర్డరులను రిజిస్టరు చేయించుకొని నూతన సంవత్సర క్యాలండరు కొకదానిని పొందు తుచిరము. (1897) ఎన్. వారాయణ అందుకొ 21 హక్కుమీద, ఫోర్టుగా గలయ

మిక్కిలి మనోహరముగు నువాదన 126

(రిజిస్టరు) ఆటో డిల్ బహార్. (రిజిస్టరు) కాబడినది. కాబడినది.

ఇప్పటికాలపురవి కనువడునది, సాటిలేని మనోజ్ఞ మగు నువాదనగారి. ఆటో-హోటాగాని, సారాయముగాని, చేర్చబడకయే నిర్దమ వేంకటబడిన కేవల పున్నసారము.

నీ కువాలపై కొన్ని చిందువులు తెలుకరించినవో, మనోగ్ధమగు నువాదన నిన్నులవరించును.

ఈ క్రింది పరిమాణముల నీసాలలో నుండును.

ఇన్నునెజు (అర (రాం)	నీసా 1-3 గ 0.8-0
మధ్యరకము నెజు 1-4 రాం	" " 0.12-0
వేగోకనెజు 2 "	" " 1.4-0
వెద్దనెజు 4 " లేక 1/2 కొన్ను "	" " 2.0-0

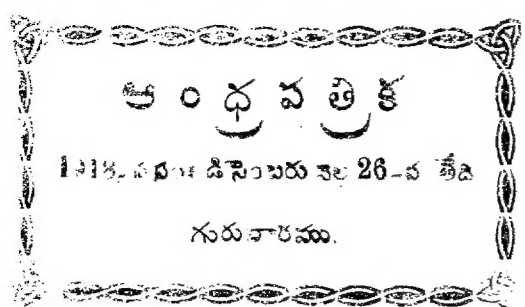
వి. సి. ఖచ్చులు బుడ్డి 1-3 0.6-0, 3 బుడ్డుల 0.14-0 ప్రత్యేకము.

కట్టెల, పట్టణములందలి ప్రసిద్ధమగు ప్రతిసాపులాను దొరకును. నిజ ఆసక్తునిగు నకలు నెంట్లు కలవు. కావున, తాము కొనుసపుడు నీసానెజు, కాల్పునెజు ఆటో-డిల్ బహార్ అను పేరును పరిశీలింపుడు ఈ ఆటో నిల్వపాదయొక్క నలుమూలలను పరిశీలనచేయ గోరవారి దిగువవాటికొనినవో అజాకేమృత్తుగల నువాదనకాదు ఉచితముగ పంపుదురు.

పోయెదలండు: బంగ్లాంయింజింజి (డెక్ అండు) రెవికర్ కంపెనీ నెం. 155, నాయుడునీడు వీధి, బొంబాయి.

ఇక్కడను రేంజిండు: నెనూకా పురమోర్తంజుల్లి, వైశాఖనాథబోర్డు, ముదాకు.

దెయిలీ క్రానికలు ప్రతి కా ప్రత్యేక విశేషం ఈ విషయమును గూర్చి వ్రాయుచు రహస్య వారు ఆహారపదార్థములు తేకుండ బాధను తప్పించుకొనవలసివచ్చును బోలైవిక్కు బలము నే నిజపుకొనవలసియుండు ననియు, ఆహారపదార్థములు బోలైవిక్కు ఆధికముల స్వాధీనమునం దున్నవనియు, వేలకొలది సైనికాధికారులు బోలైవిక్కు సేవయుండు చేయువానినియు అట్లు చేయుండనివో వారు నిరాహార్యులై యుండవలసియుండునని వారట్లు చేరనియు తెలుపుచు బోలైవిక్కు సేవయుండు 80 లక్షలమంది కలరను వార్త విశ్వసీంపదగినది గాదనియు 180 వేలమంది కల సేన రహస్యం దన్నభాగములందును చెల్లాచెల్లై యున్నదని విశ్వసీంపవచ్చుననియు చెప్పుచున్నాడు. బోలైవిక్కులు యూరపు ఇతరభాగములపై యుద్ధము నలిపి బోలైవిక్కు భవములను వ్యాపింపజేయుటకు తమ బలమును వృద్ధిజేయుచున్నాడు.

అధికారులు: స్థానికచిహ్నములు

హిందూదేశమున స్వకరిపాలనేచ్చ ప్రజలు చున్న కొలదియు, ప్రజలలో నాత్మగౌరవము కూడ హెచ్చుచున్నది. ప్రాచీనాచారముల గొన్నింటి నులభిముగ కొనసాగించుట కందుచే వీలు గలుగుటలేదు. కొంతకాలము క్రిందటివరకును, అధికారులెట్టివారయినను, ఉద్యోగవదలి చాలించుకొని వెడలుచున్నపుడు వారికి ప్రజలపక్షముననొకవిజ్ఞాపనను సమర్పించుటయు, నొక స్థానికచిహ్నము నెలకొల్పుటయు నాచారములుగ నుండెను. ఈ కార్యములు కొందరికి రుచింపకున్నను, బహిరంగముగ నాజ్ఞేపించి ప్రతిఘటించువారయినను నుండెడివారు. బొంబాయి నగరమునందీ యాచార మెటుల కొనసాగుచుండెనో విల్లింగుడను ప్రభువు పరిపాలనముగూర్చి వ్రాయుచు, ప్రొఫెసరు వి. జె. కలెగారు హిందూపత్రికానుబంధసంచికలో నిటుల వర్ణించిరి.

“ఉద్యోగము చాలించి వెడలెడి గవర్నరులకు బొంబాయిలో స్థానికచిహ్నముల నేర్పరచెడి పద్ధతి నూతనమయినది గాదు. కొంతమంది ప్రజలు అధికారులను గౌరవించెడిసభలలోను, ఉత్సవములలోను పాల్గొనుచున్నగాని, సౌఖ్యవంతముగ నుండజాలరు. ఇట్టి కార్యము మొదలిడిన పిమ్మట, తోడ్పాటు కేమియు కొంతయుండదు. గవర్నరు గాని మరి యే యితర యద్యోగిగాని చేసినవ్రాచేయని వ్రాకొన్ని స్వల్పకార్యములు గోరంతలు కొండంతలు చేయబడును. వెంటనే చందాల పట్టిక యొకటి బయలు వెడలును. సార్వకచిహ్నములు ప్రతిష్ఠింపబడును. స్వతంత్ర స్వభావులును, ధైర్యవతులును ఇట్టి యుద్యమములను ప్రతిఘటించుట యొక పనిగ బెట్టుకొనరు. ఇట్టి కార్యములు ప్రజలపక్షమున జరుపబడినను, ప్రజలు ఏటిపై నుపేక్ష విహించుటయో, ఉదారభావముతో ఏటిని గూర్చి ప్రాతికూల్యము జూపకుండుటయో సంభవించుచుండును. ఒకానొకపుడు మాత్రమింతాత్రము కొనసాగిన అట్టి లెజి. ప్రజల పక్షమున జరుపదలచిన సభ, స్నేహబృందపు సభక్రింద నూటుచుండును. బొంబాయిలో నిట్టి చిత్రము లిదివరకే నేకములు జరిగియుండెను. ఇటీవల జరిగినది మాత్రమన్నిటిని మించినదని చెప్పవచ్చును.”

బొంబాయి ప్రముఖులీ ప్రాచీనాచారమును ప్రతిఘటించ సమకట్టిరి. అంతటితో నాచారదాసులలో కలవరముదయించెను. తమ నడవడిని మార్పుకొనుట కిష్టములేక, వీరు ప్రజలపక్షమున సభ జరిపిరి. ప్రజ లిట్టి నిరంకుశ చర్యల కికమిద సహించరని, పురమండరమున జరిగిన సభవ్యక్తపరిచెను. సాంచాల దేశములో సర్. మైకేలు ఓడ్డయ్యరు వారికి గూడ స్థానికచిహ్నము నెలకొల్పుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. వీరి సామర్థ్యముతో ప్రజలకు సమిత్రము లేదు. కాని, ప్రజాతెయ్యములను భగ్నపరచుటకు వీరు గావించిన ప్రయత్నము లెల్లరకు కరితలామలకములే. వంజాబునకు స్వకరిపాలనముతో నిమిత్తము లేదని,

యాయన దెలిపియుండెను. తిలకు పాలు మొదలగు జాతీయ నాయకులను తమ రాష్ట్రమున నడుగిడకుండ నాజ్ఞాపించెను. పత్రికా స్వాతంత్ర్యమును నామమాత్రావశిష్టము గావించెను. ట్రిబ్యూనుపత్రికా ప్రతినిధి శాసన నిర్మాణ సభకు రాజనదని యుత్తరుపిచ్చెను. మాంటాగు సంస్కరణ విధానము గూర్చి వీరి ప్రాతికూల్యము వేటతెల్లమే. న్యూయిండియా పత్రికను తనరాష్ట్రమునకు రానిచ్చుట లేదు; ఇంతయేల యాయధికారి ప్రజాభిప్రాయమును తృణీకరించుటలో అందర మించెను. అట్టివారికి గూడ, స్థానికచిహ్నములు దలపెట్టబడుచున్నపుడు, ఈ యాచార మొత్తవరకీ దేశములో వాటుకొనినదియు నూహించవచ్చును. వంజాబుదేశపు ప్రజలు బొంబాయివారివలె తమయసమృత్తిని బహిరంగముగ జూపలేక బోవచ్చును గాని ట్రిబ్యూనుపత్రిక దెలిపినటుల ప్రజాభిప్రాయమును కనుగొనుటకు ప్రయత్నించినచో, యీ సూచన కెన్నడును అంగీకారము దెలిపియుండదు.

ఈ యాచారప్రాబల్య మటుండ, స్థానికచిహ్నముల నేల నెలకొల్పవలయునో కొంచెమాలోచించుట యవసరము. రాష్ట్రీయాధికారులు ఉద్యోగధర్మమును నెఱవేర్చుటలో నాధిక్య మెద్దియు లేదు. అది వారి విధియే యున్నది. ఈ విధిని నెఱవేర్చినందులకు వారి కత్యధికమగు వేతనము లొసగబడుచున్నది. ఇట్టి స్థితిలో స్థానికచిహ్నముల ప్రతిష్ఠింపవలసిన ప్రసక్తి కవకాశము గాన్పించదు. తమ సర్వస్వమును దేశమునకు ధారపోసి, దారిద్ర్యక్షేత్రమును సంతోషపూర్వకముగ భరించుచు, నిరంతరము పరుల కుపకారము గావించుటకు కృషిసలుపుచున్నట్టియు కృషి సలిపినట్టియు, దేశభక్తుల కెట్టి స్థానికచిహ్నములు హిందూదేశమున నెలకొల్పబడినవి? అట్టివారికే లేనపుడు, తాత్కాలికముగ నుద్యోగవదలుల నలంకరించి, యీ దేశముపై నభిమానము వహించనివారికి స్థానికచిహ్నముల నెలకొల్పుట, ప్రజల ఆత్మగౌరవమునకు భంగకరముగ నుండక తప్పదు. అధికారులలో వేర్వేరు స్వభావములు గలవారు లేకపోలేదు. కర్జును ప్రభువునకును హర్షిజి ప్రభువునకుగాని, లేక రిప్పను ప్రభువునకుగాని గల తారతమ్యము తేటతెల్లమే. సిడెహాము, విల్లింగుడను ప్రభువులనులభిముగ బోల్పవచ్చును. కాని, దూర మాలోచించిన రాష్ట్రాధికారులు స్వయముగ చేయగల మేలు అత్యల్పము. వారొక పరిపాలనామంత్రముగా భాగములు. ఆయంత్రధమము సత్రికమి. పోవుట ఏకి దుస్తరము. అందుచే, యధికారులను నిందించిగాని భూషించి గాని విశేషలాభములేదు. వారు తమ వివిధ శాఖోద్యోగుల సలహాపై నాధారపడియుండురు. ఆసలహా సత్రికమించి పనిచేయుటకు వారికి వలనుపడదు. మిక్కిలి సానుభూతి గల గవర్నరు అధికారపారుష్యమును కొంతవడి తగ్గింపగలరు. అంతయు గాని, కార్యనిర్వాహకోద్యోగుల సలహాను గమనింపక, ప్రజాభ్యుదయమున కెక్కుడుమేలు గావించుటకు వీలుండదు.

అందుచే ప్రస్తుతాధికారవర్గసంకుశిత్యమునకు కారణము పరిపాలనా విధానమునందే గలదు. ఆ విధానమును మార్చినగాని, పరిస్థితులు చక్కబడనరవు. ఈ సంగతిని గమనింపక, అధికారు లెవ్వరూ మేల్లు చేసిరని స్థానికచిహ్నములను ప్రజల పక్షమున నెలకొల్పుట, పరిహాసాస్పదము. అనుశ్రుతముగ నవలంబింపబడిన యాచారమును బొంబాయి పౌరులు ప్రతిఘటించి హిం

దూదేశమునకు మార్గదర్శకులయిరి. అధికారులు పరిపాలనమునం దెటుల ప్రవర్తించినను, వారి సహజస్వభావము బహుసంసమై యుండవచ్చును. అధికారులు గొందఱు, పరిపాలనమున నిరంకుశముగ నుండినను, మంచి స్నేహితులు సదయ మృదయులు గావచ్చును ఇంగు వివరిత మెద్దియు లేదు. పరిపాలనావిషయములందు వారి సహజస్వభావప్రకటనమున కంతగ నవకాశము లేదు. ఈ సందర్భమును గుర్తించి అధికారుల స్నేహితులు ప్రత్యేకముగ విజ్ఞానసల సమర్పించి, విందుల జేయుట నాజ్ఞేపకముగా నేరదు. కాని, ప్రజల పక్షమున నిట్టి యుత్సవముల గావించుట మాత్రము మిగుల ననుచితము. ఇట్టి కార్యముల గావించుటకు తమ యుచుచి బడయనిది, ప్రజలికమిద మానము వహించి యూరకుండజాలరు. బొంబాయిలో జరిగిన యభివ్యవస్థ లితర రాష్ట్రములలో జరుగకుండు నటుల, ప్రముఖులు కృషి సలుపుట భావ్యము. ప్రజల దృక్పథ మిప్పుడు పూర్తిగ మారినది. ఈ మార్పును దేశీయు లెల్లరు గమనించి, ప్రజాహితీవేషము నీ మార్పున కనుగుణ్యముగ నడుపుట శ్రేయస్కరము.

థిల్లి కాంగ్రెసు మహాసభ

ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులగు మహాత్ముడు అబ్దుల్లాఖాను యువన్యాసమును వేరొక చో ప్రచురించుచున్నారము. ఈ యువన్యాసము భావగర్భితమై యొప్పుచున్నది. మహాత్ముడియులు శాశ్వత యాశయములపై నెట్టి యభిమానము వహించుచున్నారో, వీరి యువన్యాసము తేటపరచుచున్నది. మాంటాగా విధానముగూర్చి వీరసందిగ్ధముగ నభిప్రాయమును వెల్లడించిరి. ఆగస్టు 20-వ తేది ప్రకటనమే మిగుల సంకుచితముగ నున్నదని, వీరు స్పష్టముగ దెలిపిరి. అట్టి ప్రకటనమునకు, విశాలార్థ మొసగని, సంస్కరణవిధాన మింకను సంకుచితముగ నుండు ననుట కేమాత్రము సందియముండదు. సంస్కరణవిధానము గూర్చి వేర్వేరభిప్రాయములు వెలువడినవి. అందుచే ఎట్టి సంస్కరణములు హిందూదేశమునకు ప్రసాదించబడవలెనని, సందియ ముదయింపవచ్చును. కాని, అబ్దుల్లాఖానుగారు దెలిపినటుల, స్వయంనిర్ణయ మాత్రావలంబమే యీ సమస్యను పరిష్కరింపగలదు సంస్కరణము లెట్టివి ప్రసాదించబడవలెనో, అభివృద్ధి పయే యంతరముల దాటవలయునో, నిర్ణయించుటకు, భారతీయులే హక్కువారులని, నిశ్చయమగుచున్నది. యూరపుభిక్షమున మిక్కిలి చిన్నజాతులకు గూడ స్వయం నిర్ణయమాత్రాధికార మొసగబడుచుండ, తమ స్వస్వమును స్వాతంత్ర్యసముద్ధరణమునకై మహాసంగ్రామమున ధారపోసిన హిందూదేశమున కేల ప్రసాదించబడకూడదని, వీరు ప్రశ్నించుచున్నారు.

మాంటాగా విధానము ప్రజలను సంతృప్తిపరుపలేదనుట సువిదితము. సంస్కరణవిధానముననుసరించి ప్రజల పరిపాలనాసామర్థ్యము నిర్ణయింపబడు చుండునెడల, స్వకరిపాలన మొకటిరెండు తరములకే గాక, అనేక తరములలో నైనచేకూడనా యని, ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులు సందేహము జూపుచున్నారు. బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వ ప్రదానము చుట్టును, అనేక నిర్బంధము లుంగబడినవి. ఈ నిర్బంధములచే ప్రజాప్రతినిధుల యధికారము నామమాత్రావశిష్టము గాగలదు. అందుచే రాష్ట్రీయప్రభుత్వమునందు స్వాయత్తప్రజా

యత్త శాఖా విభజనమును, కార్యనిర్వాహక సభ్యులకును మంత్రులకును గల విభేదమును పూర్తిగా తొలగించవలయుననియు, గ్రాండు కమిటీ నిర్మాణమును మానివేయవలయుననియు, మంత్రులు శాసననిర్మాణసభవారి సిఫార్సుపై నియమించబడవలయుననియు, మొనలగు సూచనలను, వీరు ప్రతిపాదించుచున్నారు. ఇక భారత ప్రభుత్వము నందు, బాధ్యతాముత్ర ప్రభుత్వారంభమే నూచింపబడలేదు. దీనియందు కొలదిమాడ్చులు నివేదిక యందు సూచించబడెను. అవి నిశ్చయము జే కూర్చుబాలవు. ఈ మార్పులయినను స్టేటు కౌన్సిలు నిర్మాణముచేత ఫలరహితము గావించబడును. కావున భారత ప్రభుత్వమున గూడ స్వకలిపాలన మిప్పుడే ప్రవేశపెట్టి ప్రభుత్వశాఖలను భారతీయుల కరము జేయుట ఎంతయు సముచితమని వీరు స్పష్టముగ నుడివరి. హిందూ మహమ్మదీయ సమ్మేళనము గూర్చి వీరు నుడివిన వాక్యములు ప్రజలెల్లరు బాగుగ గమనించి, యవలంబించ దగియున్నవి. కాంగ్రెసు ముస్లిము సంఘములలో, హిందూమహమ్మదీయైకమత్యము గుడిరింది ఈ యైకమత్యమునకు భంగము కలిగించుట కెన్నియో ప్రయత్నములు జరిగెను. అవి యింతవఱకును విఫలమగుట సంకోచప్రదము. కాని యీ దుష్ప్రయత్నము లింకను అంతమొంద లేదు. ఉభయసంఘముల వారు గలసి యీ ప్రయత్నములు ఫలింపకుండు, కృషి సలుపుట ధర్మము. కాంగ్రెసులో జేరకుండ మహమ్మదీయులు వెలువల నుండుటచే, ఇదివరకే దేశమునకు మితి లేని హిందూ జరిగెను. ఇక నైనను, మహమ్మదీయులెల్లరు కాంగ్రెసుసభలో జేరి, జేశాభ్యుదయమునకు పాటుపడవలె నని, వీరు సోదరసాంఘిక లకు జేసిన హెచ్చరిక ఫలప్రదమగు నని విశ్వసించెదము. అధికారులకును ప్రజలకును నెక్కుడు సమరసభావ మేర్పడవలెనని వీరు గోరుచున్నారు.

యధము జనుప్రదముగ సంతమొందినందులకు, వీరు సంతసించును, ముందు జరుగనున్న ఏర్పాటులలో మహమ్మదీయభిప్రాయమును కారవించవలెనని వీరి యభిప్రాయము. మహమ్మదీయ రాజ్యముల స్వాతంత్ర్యమునకు భంగము కలుగకుండు, పునర్నిర్మాణము గావించవలెనని, వీరు మిత్రమండలి నారిని హెచ్చరించుచున్నారు. ప్రధానజాతులు గలిసి మహమ్మదీయులపై నొక క్రొత్త చుత్తగరువును నియమించుట పాడిగాదని వీరు దెలిపిరి. రాజకీయ నిర్బంధితులను విడుదల జేయవలయుననియు, కత్రికాశాసనమును దేశరక్షక శాసనమును దీసివేయవలయుననియు, వీరు గావించిన సూచనను, ప్రభుత్వమువారు గమనించి దాని వాచరణలో బెట్టిరేని, ప్రజలలో హింసాత్మకతయు గలుగును. ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షకోపన్యాసము, దీక్షముగా, ముఖ్యవిషయములగూర్చి స్పష్టమగు విభిచాయ మిచ్చుచు దేశముల ధర్మమును బాగుగ వ్యక్తీకరించినది.

పండిత మదనమోహన మాలవ్యాగారు కాంగ్రెసు సభాధ్యక్షులగు మాలవ్యాగారి కర్మ కారవమును ఊరేగింపు లుత్సవము మూలముగ జూపుటకు ఢిల్లీ యధికారు లాటంకపరచినను, ప్రజలకొరవ మిందుచే యధికమయినది గాని తగలేదని, స్పష్టమగుచున్నది. మాలవ్యాగారు వలదని బ్రతిమాలియుండచో, ప్రజలు వారి శక్తిటమును జిల్లామేజిస్ట్రేట్లగారి ఉత్తరువు నతిక్రమించి, పురవీధులగుండ లాగికొని సోయేడి వారే. మాలవ్యాగారు రెంతయో బ్రతిమాలి యుండుటచే, విధిలేక పొరులు తమ యుత్సాహము

నాపుకొనవలసి వచ్చెను. అధికారు లిట్టి స్వల్ప విషయములలో నిరంకుశచర్యలకు పాల్పడుటచే, ప్రజలలో భావోద్వేగము హెచ్చుట దప్ప వేటు లాభము గలుగకున్నది. ఇంతయులయు, మార దృష్టి, ఢిల్లీ మేజిస్ట్రేట్లగారికి తేకుండుట శోచనీయము. మాలవ్యాగారు తమ యువన్యాసమును వ్రాసి చదువక, అప్పటి కపుడుపవ్యసించిరని దెలియుచున్నది. ఈ వత్సరము జరుగుచున్న కాంగ్రెసు సభ అత్యంత ప్రాముఖ్య మయినది. అట్టితేటి సభ్యులు తమ యువన్యాసమును ముచ్చుందే ప్రకటించి దేశమంతయు, వ్యాపింపజేసిన నెంతయో లాభకరముగ నుండియుండెడిది.

మహమ్మదీయనిర్బంధితులు మహమ్మదాలీ షాతాలీగార్లు తమ స్వగ్రామమునకు వెడలి బంధువుల దర్శించుట కనుజ్ఞ యొసగబడిరి. వీరు అలహాబాదు జేనునప్పటికి, హిందువులును, మహమ్మదీయు లనేకులు చేరి తమ గౌరవమును సంతసమును వెల్లుబిచ్చిరి తెలియుచున్నది. వీరి నిర్బంధవిమోచనము తాత్కాలిక మయినను, ఇంతటితో నీ నిర్బంధమును బాహ్యతముగ దీసివైచి, ప్రభుత్వమువారు ప్రజల కృతజ్ఞతకు పాత్రులయ్యెదరు గాక. ఇట్టి ఉదారభావమునే ఆధ్రినిర్బంధితునిపట్ల గూడ జూప, ప్రభుత్వము వారిని గోరుచున్నాము.

పార్కువేడుకలు ఈ వేడుక లారంభమయినవి. స్టేగుబాడ్య మంతరించుటచే, భయమెద్దియు లేదని, పెంట్లెండు ప్రభువుగారు ప్రారంభోత్సవ సందర్భమున దెలిపిరి. కాని స్టేగు వ్యాధి యింకను నివారణ గానలుల డాక్టరు రాఫువేంద్రరావు గారు దెలుపుచున్నారు. ఇట్టిస్థితిలో, కార్పొరేషను సభవారి తీర్మానము నావలద్రోసి, ప్రజారోగ్యమును సరకుజేయక, ఉత్సవసంఘమువారి వేడుకల జరుపుట మిగుల యుచుచిత మని వేటుగ జెప్పునక్కరలేదు.

స్వదేశమిత్రను సంవత్సరాదిరంధిక ఈ సంచికలో చదునాల్గు చక్కని వ్యాసములుగలవు. 1918 వ సంవత్సరపు ఇండియా జేశము: ప్రపంచము, నియోజక వర్గమునకు, హైదరాబాద్ ప్రాంతిక విశేషముల గూర్చి ప్రధాన వ్యాసములుగలవు. ప్రస్తుత దేశస్థితిగూర్చి వి.పి. మాధవరావు గారు లాగుచున్నది. భారతీయ గానముల రాగముల స్థానము గూర్చి శ్రీనివాసమూర్తిగారు వ్రాసిన వ్యాసము సంగీతాభిమానులు చదువదగినది. తమిళ సాహిత్యము గూర్చి చిదంబరంజిల్ల గారు వ్రాసినవ్యాస మెన్న దగియున్నది ఇట్టి వ్యాసములే గాక, మాలవ్యా, కస్తూరి రంగమూర్తిగారు, తిలక్, బిశ్మిలనుహ రాజా, సింహగార్ల ప్రతిభలు జేర్చబడియున్నవి. ఈ సంచిక, మిగుల యువయోగకరముగ నుండునని మేము దలచుచున్నాము. ఇట్టి సంచికాప్రకటనను జేశభావా పత్రికాభివృద్ధికి మిగుల ప్రోత్సాహకరముగ నుండుననుటకు సందియము లేదు.

హిందూ పత్రికానుబంధ సంచిక. ఈ సంచికకు మదనమోహన మాలవ్యాగారు. ఇది చక్కని వ్యాసములతో విరాజిల్లుచున్నది. రాజ్యాంగ సంస్కరణములగూర్చి రైదు వ్యాసములు గలవు. ఈ వ్యాసములన్నియు సుస్పష్టము సువర్ణము బాగుగ చర్చించినవి. విల్లింగ్డను ప్రభువుగారి పరిపాలన గూర్చి ప్రాథమిక విశ్లేషణగారు నిమ్మకొండరావు విచర్యనను వ్రాసిరి. ఆంధ్రునిగాను మూడవతరగతి రైల్వే ప్రయాణికుల కష్టములు గూర్చి కనుట గట్టిపట్టుల వర్ణించిరి. ఇంకను వివిధ విషయములగూర్చి వ్యాసములుగలవు. ఈ సంచిక, హిందూపత్రికా గౌరవ స్థానమున వన్నె దెచ్చుచున్నది.

యావద్భారత హిందూసభ. హిందూ మహమ్మదీయుల కన్నిటికంటె బక్రీను ఉత్సవము లెక్కుడు కలవా కారణములుగ నుండుటచే తన యుత్సవ సమయమున నెట్టి యల్లము నిమయము గలుగకుండు నిమిత్తము యావద్భారత హిందూ సభా ప్రతినిధులును, యావద్భారత మహమ్మదీయ సభా ప్రతినిధులు గల సంఘము మొదలైనవి నిమయము బాహ్యకముని యావద్భారత హిందూ సభా కార్యదర్శి జేశముహమ్మదీయ ఇర్దు తీర్మానముల సంఘమువారికిని యావద్భారత మహమ్మదీయ సభా కార్యదర్శికిని రెండు ఉత్తములను వ్రాసెను. ఇందును గూర్చి హిందూసభయంతోక తీర్మానము ప్రవేశపెట్టుటకును.

అనుదన యావద్భారత హిందూసభవారి యాహ్వాన సంఘమువారు గిరిధరలాలుగారి నభ్యక్షులుగను, మల్లావసించు, కాన్హానులాలు, కనవాగాయలు, మధురామఖానా గారలు సహాయాధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడిరి. ఈ సభ డిశంబరు 27, 28, 29 తేదీలకు ఢిల్లీలో జరుపబడును. మానీషులగు రాజారాంబలు సొంగు గాని ఆధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

రైతల సంఘము గతమును సంవత్సరములనుండియు అతికృష్టివల్ల పంటలు అమితవృద్ధి పుట్టెను అందుచేత డబ్బుకట్టపు అత్యధిక మగుటయు రయితుసోమరు లందరను అనుభవజేయెను. గోరు మట్టునై కోకటిపాటు అడవులు వైయక్కుట్టువ తోడు భాష్యపు పెగునుచి ఆత్మలము తీయయే 1-కి రు 1-4-0 లు జాస్తీ చేయుటయు అను మహాపద కటస్థిపమున్నది. ఇరన్నియు నివారించుటకు, ఇకను ఇతర విషయల రయితుల అభివృద్ధికి పాటుబడుటకును ప్రతి తాలూకావను రయితుల సంఘము లేర్పడవలెను. గుడివాడతాలూకావ గూడ ఇట్టి రయితులసంఘ మొకటి స్థాపించుకొరకు గుడివాడలో భజన సమాజమందీరమున 26 తేదీ గురువారం సాయంత్రం 6 గంటలకు సభ జరిగినది. బాబ్బా పద్మనాభయ్య చాదరిగాడు ఆధ్యక్షత వహించిరి.

సోవియట్లకు మందలింపు ఆంధ్రప్రదేశ్, డిశంబరు 20:—జర్మను పురప్రముఖుల కార్యములకు అడ్డంకువచ్చుచో జర్మను సోవియట్లకు తొలగించెదమని మిత్రమండలివారు సోవియట్లకు దెలిపిరి. సోవియట్లు కరవత్తములు పంచిగాని ఇంకేవిధమున గాని మిత్రమండలి సేనల ప్రభుభక్తికి భంగముగలిగింప బ్రయత్నింపరాదనియు వారి కి తెలియజేయబడెను. మిత్రమండలివారు సోవియట్లు ప్రభుత్వము నంగీకరించుటలేదని హార్ ఎర్రెబర్గను ఆను మంత్రి విశేషాంగ కార్యాలయమువారికి దెలిపెను.

డాన్సిగునందు పోలొనుసేన. కోల్కాహాగను, డిశంబరు 20:—జనరలు హోలరు వారి ఆధిపత్యముక్రింద 50 వేలమంది పోలిసుజనులు గల యొక సేన డాన్సిగు రేవునందు దిగినది. ప్రాచ్యునందు సిద్ధరణుపబడిన పోలిసు సేన కిది యన్వయించు నని తోచుచున్నది.

సోలింజను ఆక్రమణము. ఆంధ్రప్రదేశ్, డిశంబరు 20:—8 వేలమంది గల స్కాటిషు సేన సోలింజను ఆను స్థానము వాక్రమించుకొని యున్నదని కలహాన్ గజెట్టుపత్రిక వ్రాయుచున్నది.

కొంటు రోమనోమ గారు. పారిసు, డిశంబరు 28:—నిన్న నుదయమున కొంటు నెగారు మోటుబండిలో పారిసునుండి రెయిన్సు-చాటూ వారిలకు వెళ్లి చూచినచ్చిరి. స్పెయిసు దేశములో రెయిన్సు నిపుడు చూచినవారురెండు గూడ జ్యూల తోడి మైలైన విదువనందజాలరని కొంటు గారు నుడివరి.

జాతీయమహాసభ యెన్నికలు. కోల్కాహాగను, డిశంబరు 20:—జాతీయసభా నిన్ని కలు జనవరి 19-న తేదీని జరుగవలెనని సోవియట్లు జర్మనుకాంగ్రెసుసభవారు తీర్మానించిరని తెలుసుకొనితాత్ర తెలుపుచున్నది.

ప్రథమ ముత్రరాజసభ జనవరి 14 వ తేదీని గుడివాడ తాలూకా చంద్రాలపురమందు జరుగును. ఆగ్రానునకు నచ్చుటకై రైలుచే సోకర్యము క్రికలు. వారు నూజల్లపైనులలో దిగవలయును. అట్లేను బెజవాడ బందరు మార్గమునందు కలను.

33-వ అఖిలభారత దేశీయ మహాసభ

నేటి దినము ఢిల్లీలో సమావేశమగుట

హాజీరలు ముల్కు హాజీ, హాఫీజు హాజీము మహమ్మదు అజ్జులుఖానుగారి

ఆహ్వాన సభాధ్యక్ష కోప న్యాయము

(మాన్యకీయ విలేజుకుని వద్దనుండి)

ఢిల్లీ, డిసెంబరు 26 :

సంస్కరణవిధానము.

ఈ విధానమునై అనేక భిన్నాభిప్రాయములు వెల్లడింపబడినవి. ఇవి భారతీయుల జాతీయగౌరవమునకు భంగకరమగుచున్నవని కొందరు, ప్రభుత్వమునకు నిది భారతీయుల స్థానమున దృఢముగ నుంచినను, ముందుముందు మార్గము నగమ్యముగ గావించునని తలచుచున్నవని కొందరు, యిందు కొన్ని సవరణలు గావించినయెడల వీని సంగీకరింపవచ్చునని తలచుచున్నవని కొందరు, తేజవాంఛల నిది తృప్తికరమగుచున్నవని వీ విధానము తిరస్కరింపవచ్చునని తలచుచున్నవని కొందరు, మొదటి రెండు తరగతులవారికిని కొంచెము విభేదము గానవచ్చుచున్నను, కడపటి రెండు రక గతులవారికిని ఎట్టి భేదమును గాన నున్నదియనుచున్నవని కొందరు, ఈనై యభిప్రాయములకు భిన్నముగ నీ విధానము మన కర్తవ్యధికముగ వాక్కుల నిచ్చుచున్నదని తలచుచున్నవని కొంతమంది యున్నారు.

స్వయంనిర్ణయము.

ఈ విధానమునై నేకాభిప్రాయము విస్తృతము కాక పూర్వము విల్లన అభ్యుత్థుడు తన సంధిసూత్రములను ప్రపంచమునకు వెల్లడించెను. ఇందులో ప్రధానమగు స్వయంనిర్ణయ సూత్రములను మన ఆశ్రయములు, ఉత్సాహమును ద్విగుణీకృతము లైనవి. భగ్నవైఖరిలనుబట్టి యుద్ధమున కాలిడిన ఆంగ్లేయులు విల్లనగారి సంధి సూత్రముల సంగీకరించిరి. ఈ స్వయంనిర్ణయసూత్రము విశాఖాంధరునది అత్యల్ప భాగులకు గూడ ఆనుకూలమైనది. ఇందును బదుచున్నట్లును, సంఘమునకు మనుష్యభవసాహాయ్యము నసాధింపగ భారవోసి, భర్తృస్వాతంత్ర్యసంరక్షణార్థమై పోరాడిన భారతదేశమున కేల వర్తింపవలయునని శౌక వాదములు సహజము. క్రతువులతో కొందరు విభిన్నముగా సలిపిన కుట్రలును, వైవిధ్యము నేకరించుటకు వారు చూపిన ప్రాతికూల్యమును, అసంతృప్తియు అటుండగా, విద్వాంసు స్వరాజ్యమును కోరుచుండగా, సార్వభౌమమంత్రిగృహముల సన్నతి గాంచిన భారతదేశ మేల స్వపరిపాలనమును వాంఛించరాదు?

సంస్కరణసూచనలు

ఆగష్టు 20 తేదీ ప్రకటనము భారతదేశమునకు స్వపరిపాలనము గడింప వచ్చునని తెలుపుచున్నది. అంతరంగ ప్రభుత్వమువారు వంద్యము. కాని ఆప్రకటనమున గానవచ్చుచున్న నియమములను, ఆటంకములను బట్టి దీనిని ప్రజల హాస్యనిరసనలకు గున్నారు. ఇది యీ దేశమునకు సంశ్లేషి గొలువలకులకు పోయినది. "స్వీకరణము" మున్నగు మాటలకు తదర్థి, స్వపరిపాలనా లక్ష్యము కాల నిర్ణయము చేసినయెడల నిర్ణీతమైనదను బడసియుండును. 24 జూలై జనసంఖ్య ౫0,00,000. 1598 ఉన్నత పాఠశాలలును, 147 ప్రభుత్వ కళాశాలలును, 100-కి 8.18 మంది విద్యార్థులును గల విశ్వవిద్యాలయము, స్వపరిపాలనాత్మక కృమాంతరములబట్టి సుసాధ్యమగుట కనేక పురసాంతరములు పట్టుకు. దీనినిబట్టి మన స్వపరిపాలనాత్మక నిర్ణయములను నెడల, ప్రభుత్వమువారు మన ఆర్థిక నిర్ణయమువిధానములను, మనకు సంబంధించినవి కాకలనని నిశ్చయముగ చెప్పవచ్చును. రాజప్రతినిధి సభలో న్యాయశాఖ, విద్యాశాఖ భారతీయ సభ్యుని హస్తాంతరమగుచుండ, రాష్ట్రములలో నీవిషయములు ప్రభుత్వములయొక్క గావించబడు తెంత సందర్భము చేత చెప్పు సవరణములేదు. ఈస్థితిగతులలో ఆగష్టు 20 తేదీ ప్రకటన మనంతృప్తికరముగ నుండుటచే, దానినై వాధారహిత సంస్కరణవిధానము మాకు నిర్వాహకము కాకలన దనుట నిర్వివాదాంశము.

ఢిల్లీ కోరికలు.

సంస్కరణ విధానమును చర్చించుటకు బూర్వము ఢిల్లీ పౌరులచే మూలము వెల్లడింపబడిన గాల్గు సమర్పించబడిన విషయ పత్రమునందలి వాంఛలను గూర్చి యిందుక నుడువ తలసియున్నది. (1) ప్రజల అవసరములకు వలయు భవము లభ్యమగుటకై రాష్ట్ర వైశాల్యమును వృద్ధిచేయుట (2) ఈర్ష్య కావించబడిన రాష్ట్రముల కొక సభాసభ్యులను డేగు గవర్నరు నేర్పరుట (3) ప్రాజెక్టు, విశ్వవిద్యాలయముల నిర్మించుట (4) ఈ రాష్ట్రవిద్యాలయముల నిర్మించుటకు, పాఠశాల, సామాన్య కాననసభలలో పాఠ్య పుస్తకము నొక సంగుట (5) ముగ్గురిని సేవకు సంఘమున కనీసము 50 మంది యొక్క సభ్యులకు, తత్సభాధ్యక్షుని నెన్నుకొని ఉద్యోగులకు ఏర్పరుచు అధికారమును ఒకసంగుట— ఈ కోరికలను మేము కోరియుంటిమి ఇవి తృప్తికృతము లైనవి. సంస్కరణవిధానము ఢిల్లీ విషయమై మూకీ భావము కలిగించినది. కావున ప్రభుత్వమువారు వీనిని యోచించి, ప్రసాదించెనని నమ్ముచున్నాము.

సామిక స్వపరిపాలనము.

సామిక స్వపరిపాలనమును సంబంధించిన నివేదిక భాగము గూర్చి యిందుక తెలుపవలసియున్నది. ఈ విషయము భారతీయుల యెడల ఉదార భావములే చూపబడినవి. కాని రాష్ట్రము సామ్రాజ్య ప్రభుత్వములకు సంబంధించిన మానవతతో వీనిని చూచినయెడల "ఇంటికప్పు" అను మాట గూడ; ఇంటికప్పునందే స్వర్గము నరకులు మీరే యామించవచ్చును" యొకటి తెలిపిన విషయము నున్నది కావున, ఈవిషయము భారతీయులకు సంపూర్ణాధికారము నొసంగుట నుంచి.

రాష్ట్రీయసభలు

ఈ విషయమున గావించబడిన మానవత సామూహికములకు నున్నది. ప్రధానవిషయము లన్నియు ప్రభుత్వములయొక్కనే పరిశీలించబడినవి. మంతుల హస్తములయందును విషయములనై మాత్రము ప్రభుత్వములకు గలదు. ఈమంతులకైన సంపూర్ణాధికారము కాదు, వీరికనేకాటంకములు కలవు. కాననసభయందలి యొక్క సభ్యుల సంఖ్య వృద్ధిచేసినది. కాని యీ విషయమున ననేక ఆటంకములు అందుటచే, ఈసభాసభ నిష్ఫలమైనది. ఈ క్రింది మానవలనై విచార అవసరము:—

- (1) సభ్యులు నేనున్నట్లులను తిరస్కరించు అధికారము ప్రభుత్వమువారి హస్తాంతరమై యుండవలెను.
- (2) ఎట్టి ప్రశ్నయొక్కను చేయుట కభ్యంతరము లేకున్నను, దానికి ప్రత్యుత్తర యొసంగుట ప్రజాశ్రేయమునకు భంగకరమగునపుడు, ప్రభుత్వమువారు దానికి జవాబుసంగ తిరస్కరింపవచ్చును.
- (3) వీనివిషయమైనను ప్రజాశ్రేయము, ప్రభుత్వములయొక్క అనుభవము తచ్చివచ్చును గవర్నరుతీర్మానమునబట్టియే యిది నిశ్చితము కావలెను.
- (4) విశేషాధికారము, మంతులను మున్నగువిషయములలో కేవలప్రభుత్వమువారికి జోక్యము కలుగజేసికొనుటకు సర్వాధికారము గలదు.
- (5) న్యాయ, శాంతి, శుభవిషయములకు సంబంధించిన సమస్యలలో జోక్యము కలుగజేసికొనుటకు సభాసభ్యులకు డేగు గవర్నరున కధికారము గలదు. ఈ పట్టిక సంపూర్ణముగ కొనవచ్చుటకు ప్రత్యేకసంఘమువారి మానవల నెరుచుచున్నది.
- (6) ప్రభుత్వముల విషయములలో కాననసభ్యులను గావించుటకు ప్రభుత్వమువారు రనుమతించవలెను. ఇట్టి విషయములను సభవారు భారతప్రభుత్వమువారి తీర్మానమున

కంపకమును. గవర్నరుతో రాజప్రతినిధిగూడ ఏకీభవించు నెడల ఈవిల్లు గాగించు కమిటీలో వెల్లబడును. దీనిని తిరస్కరించుటకు గాని, సవరించుటకు గాని కాననసభ కధికారముండదు.

(7) ప్రభుత్వముల విషయములకు ప్రత్యేకింపబడిన భవము కాననసభవారు సవరించి గాని, తిరస్కరించి గాని మార్పుచేయునెడల, ప్రభుత్వమున ప్రత్యేకింపబడిన భవము సంపూర్ణముగ గాని అందులో కొంతభాగమును గాని యొసంగవలె నని పట్టుపట్టవచ్చును.

ఈ సై విషయముల గావించయెడల కాననసభలలో మన మధిక సంఖ్యకులకు నున్నను లాభమేమి యను ప్రశ్న యెల్లరుకు దోషకమానదు. ఈ ఆటంకములలో నీ మానవత సామూహికము లనుటకు నుండి మేమి?

ప్రభుత్వమువారి బాధ్యతాయుత పరిపాలనమును రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమున కీయ నిశ్చయించినయెడల రాష్ట్రీయసభలలో ప్రాంతపులకు సంపూర్ణ అధికారముల నీయవలయును. ఇందులకు గాను, అధికారముల ప్రజాశ్రేయములకు, కార్యనిర్వాహక సభ్యులయొక్కయు మంత్రులయొక్కయు భేదాభేదములకు సంపూర్ణముగా తీసివేయవలయును. రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వశాఖ లన్నిటిని, కాననసభసభ్యులయొక్కయు మంత్రులయొక్కయు స్వాధీనము చేయవలయును. అప్పుడే కానన సభ్యులు తమయొక్క బాధ్యతలను తెలిసికొని సామర్థ్యులగు వారిని మంత్రులుగ ప్రభుత్వ శాఖ పాలనమునకు పనిచేయుటకు ఎన్నుకొనవలెను. ప్రాంతపులు ప్రభుత్వమునందలి ముఖ్యశాఖలకు పరిపాలనకాల రని మోపబడుసానులలో కొంచెమైనను సభ్యులులేరు. రాజప్రతినిధిగారి కార్యనిర్వాహక సభయందును, ఇతర బాధ్యతాయుత శాఖలందును ప్రాంతపులు సామర్థ్యముతో పనిచేసియుండిరి. ప్రభుత్వమును సంశ్లేషికరముగా చేయుచున్నాడు. అట్టి సమయమున రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వ శాఖలకు నిర్వహించవలసిన వారినిద నేనుమోపుట మంచిదికాదు. సామ్రాజ్యప్రభుత్వమునకు అతనిపుణితో పనిచేయుచున్న చిన్న కార్యములకు నిర్వహించవలసిన చెప్పట వింతకాదా? రాజప్రతినిధిగారి సభలోని ప్రాంతపులు సంఖ్యను వృద్ధిపరచు నుద్దేశ్యముతో, నివేదికయొక్క, రాజప్రతినిధిగారి కార్యసభయందు మహాసభ్యుని నియమించుటకు సలహాయముబడినది. ఆయన ఏమోయొక రాష్ట్రమునుండి నియోజింపబడుచున్నాడా! అట్టివో రాజకీయసంస్కరణ ప్రజాశ్రేయములకు రాష్ట్రీయమున కల అధికారముల ప్రభుత్వ నిర్వహించలేదని వాదించుచున్నది.

ప్రజాశ్రేయ ప్రతికానసభకు నొక గ్రామము కమిటీ కావలయునని సలహా యిచ్చుచున్నది. ఆగ్రామిటికి ఇయ్యబడిన అధికారములను చూచినయెడల ఆది కాననసభకు చాల ప్రతిబంధకమునని చెప్పవచ్చును. ఇంతటితో మానవతక కానన సభాధ్యక్షుని గవర్నరు గారే నియోజింపబడుచుండినది. దీనివలన స్వతంత్రతతో సభ్యులు పనిచేయుటకు వీలుండవలయు. కావున ఈ ప్రాంత నిర్వాహములను రాజోపు కాననసభలలో సభ్యులకు కొంచెమైనను పంపబడి యుండవలెను.

ఇతరకాక హిందూదేశమునకు రాజకీయ పరిస్థితు లేలాగున్నవో కనుగొనుటకు సంఘములకు నియోజింపబడుటకు సలహా యిచ్చబడినది. ఈ సంఘములు చేయుచున్న కార్యములను మనకు కన్నులారా చూచుచున్నాము. ప్రజల అవసరములకు విషయములను కార్యములను కోరినయెడల, ఆ విషయముల నాలోచించుటకు "సామర్థ్యులకు అధికారముతో" నొక విచారణసంఘమును ప్రభుత్వమువారు నెలకొల్పి యుచున్నది. ఆ సంఘమువారు సంగతిసందర్భములకు విచారించి, ప్రజల కోరు విషయముల పూర్వము కన్నులారా గానే యున్నవనియు వారిని మార్పుదలచేయుట అవసరమని తీర్మానించుచు నొక నివేదికమును ప్రకటింతురు.

ఈ సందర్భమున ప్రభుత్వమువారు 1886 సం॥ నియమించిన పట్టిక సర్వీసుకమిషను జ్ఞాపకమునకు వచ్చుచున్నది. వారి నివేదికమునందలి విషయములు నేటికి సయితము జ్ఞాపకమునకు వచ్చుచున్నవి. రౌలటు కమిటీవారి కార్యక్రమమును సయితము ఎన్నడైనా మరచి పోవలమా? కమిటీవారు చేయుచుండు కార్యనిర్వాహక నిష్పాట వికరించుట అవసరము. దీనివలన మనకు యుండు కమాషనులవలన లాభము కొంచెమైనను ఉండవల దని మాత్రము నేర్చుకొనవచ్చును. అధికారప్రజాశ్రేయశాఖల విభజనమును గురించి ఆలోచించు సంఘములు సయితము మన కెంత లాభదాయకములలో మీరే ఆలోచించుకొనుడు.

33-వ జేషీయసభాధ్యక్షులగు ఆనంద్ బిట్ పండిత మదనమోహన మాలవ్య. (33-వ జేషీయమహాసభ నేమి డిల్లీపురమునందు గూడినది)

ప్రజలు స్వతంత్రముగా తమ జీవనమును నిర్వహించుకొనుటకు ప్రభుత్వమువారికి కష్టముగా నున్నయెడల ఈ క్రింది మూచనలను ప్రభుత్వమువారు తాత్కాలికమున జెట్టి తీరవలయును:-

- (1) మృత్యులయొక్కయు కార్యనిర్వాహక సభ్యుల యొక్కయు భేదములను తీసివేయవలయును.
 - (2) కాననసభాసభ్యులచేతనే మృత్యు నియోజింపబడవలయును.
 - (3) గ్రాండు కమిటీ కావలయు ననెను కోరిక తీసివేయవలయును. అది అనవసరమైతలంచుకొనుట అందిలి సభ్యులు కాననసభచే నిర్వచితులు కావలయును.
 - (4) సభ్యులు అడుగు ప్రశ్నలపట్ల నేమియు నిష్పంహు అందగూడదు. వివాదాల్లో నుదాహరింపబడిన ప్రకారముగా కాక ప్రభుత్వమువారు జెట్టి ప్రశ్నలకు జవాబిచ్చి తీరవలయును.
 - (5) కాననసభాధ్యక్షుని సభ్యులె ఎన్నుకొనవలయును.
- ఈ మూచనల నంగీకరించిన యనంతరమే ప్రభుత్వము ప్రజలకు స్వరాజ్య మిత్తుమని చెప్పవలయుటలో కొంతయైనను సత్య ముండగలదు.

సామ్రాజ్య ప్రభుత్వము.

సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమునందు చేయబడు మార్పుల నాలోచించినయెడల ఆవిషయమున అనవసరముగా నివేదికమును వ్రాసిన మహానీయులు కష్టపడినారని చెప్పవచ్చును. సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమునందు పరిస్థితులలో నేమియు మార్పులు చేయబడగూడదని యొక్కమాటను వారు చెప్పియుండిన నెంతయు బాగుగ నుండెడిది. ప్రజాభి కాన్యనిర్వాహక సభ యందు మరొక హైందవుని నియమింప నూచించుచున్నది. ప్రకృతము కార్యనిర్వాహక సభయందు నియోజింపబడు సభ్యుల యొగ్యతల పట్ల గల నిర్బంధములను రద్దుచేయ నూచించుచున్నది. ఈ నిర్బంధముల రద్దువలన మన హైందవసభ్యుల స్వాతంత్ర్యమున కపరిమితముగ నడ్డు రాగలదని నా అభిప్రాయము.

కార్యనిర్వాహక సంఘసభ్యుల సంఖ్యను హెచ్చించుటలో ప్రజాభి కాననము ధరించినది. కావున ప్రకృతపు సభ్యుల సంఖ్య హెచ్చుచేయబడు నని మన మూహించుటకు సాసకము లేదు.

సామ్రాజ్యకాననసభలో 150 మంది సభ్యులుండవలయునని కాంగ్రెసులేగుసంస్కరణప్రజాభి కాననది. నివేదికమును తయారుచేసిన మహానీయులు సభ్యులసంఖ్య 100 కి వైగానుండగూడదని అభిప్రాయ పడుచున్నారు. సభ్యులసంఖ్య నింత

తక్కువచేసినయెడల వారికి వచ్చు లాభ మేమియో నాటి తెలియకున్నది. రాబోవు కాననసభలో నుండు సభ్యులన్నిటికీ తులు ఏలాగున నుండునో ఒకసారి యాలోచింపుము. అనవసరములని తలంచిన ప్రశ్నలకు జవాబుల నడుగుటకు వారికి స్వాతంత్ర్యము లేదు. ఆదాయవ్యయనిర్ణయవిషయములందు మౌఖ్యపుచ్చుకొని పరిచేయుటకు వారికి స్వాతంత్ర్యము లేదు. జేషీ ప్రజాకాంతికోరకుగాను రాజప్రతినిధిగాను ప్రవేశపెట్టవలంపించటము నందు మార్పులు చేయవలయుగాని నిరాకరించుటకుగాని వారికి అధికారములేదు. రాష్ట్రీయసభలో బాటు ప్రవేశపెట్టబోవు గ్రాండు కమిటీలకైన ఈ సభతో బాటు స్టేటు కన్వెన్షన్లు నెలకొల్పబోవుచున్నారు. గ్రాండు కమిటీలకై, ప్రజల తలకుబడిని నడగ త్రొక్కుటకు ఈ సభకును సంపూర్ణ అధికారములియుబడినది. సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమునకు అన్ని విషయములలోను సంపూర్ణ అధికార ముండవలయునని కానన సభలను నామకాంక్షము చేసి వైచివారు. వైచి వివరించిన నిర్బంధములనెగాక, ఈ క్రింది క్రొత్త నిష్పంధములను సయితము కాననసభ కుండివారు.

- (1) కాననసభాధ్యక్షులు గవర్నరుజనరలుగారి చేతనే నియోజింపబడవలయును.
- (2) గవర్నరు జనరలుగారి కాననసభకు స్టేటు కన్వెన్షన్లు మూయుటకు పూర్ణాధికార మియుండినది.
- (3) కాననసభలోగాని, స్టేటు కన్వెన్షన్లలోగాని ఆదాయ వ్యయనిర్ణయముల విషయము సభ్యులు ప్రవేశపెట్టు కిర్యానములు ప్రభుత్వమువారిని బంధించవలవు.
- (4) కాననసభల యనుమతిని పొందకనే బెలూచిస్థానము, వాయవ్యములనున్న రాష్ట్రములకు సంబంధించిన విషయములలో రిక్వరేమెంట్లు చేయవచ్చును.
- (5) అధికారసభ్యులు స్వతంత్రముగా తమ అభిప్రాయముల నీయకుండ బోరకనమువారు వారిని నిష్పంధించవచ్చును.

కావున సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమునందు చేయబడు మార్పులు నామకాంక్షము లనియే చెప్పవచ్చును. వానివలన ప్రజల నేమియు లాభములు చేకూరజాలవు. కాననసభలో ప్రజాప్రతినిధుల సంఖ్య హెచ్చుచేయబడినను దానివలన సభ్యులకు కలుగు లాభము నున్న కాంగ్రెసువారి ప్రత్యేక సమాకేశమువారు సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమునందు చేయవలసిన అనవసర మార్పుల నూచించియున్నారు. వారిని నిట వివరించుట అనవసరము.

రము. హైందవుల శక్తిసామర్థ్యములను బట్టి మాచిన యెడల సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమునందలి కాఖలను సయితము ప్రజాభి కానన చేసిన యెడల నేమియు నప్యయండాదని నా అభిప్రాయము.

హిందూ ముసల్మాను సమ్మేళనము.

నివేదికమును రియారుచేసిన మహానీయులు ఈ సంస్కరణములు వలన రాజ్యములలో పాటు స్వరాజ్యసంప్రాప్తికి ప్రధానసాధనముగ నుండగలదని వాదించుచున్నను, స్వరాజ్య గమ్యస్థానమున కీ ప్రజాభి కాననల చేర్చవలసినది నా అభిప్రాయము. తరువాతి పనులు ఆలోచించవలసిన ముఖ్య ప్రశ్న హిందూ ముసల్మాను సమ్మేళనము మనము చర్చింపవలసిన ప్రశ్న అని నిది చాల ముఖ్యతరమైనది. అధ్యక్షులవలె, నేనీ ప్రశ్నను చర్చించుటకు అసమర్థుడను. అందులకు మీరు నన్ను క్షమించుచు గాక! హిందూ ముసల్మాను సమ్మేళనమునకు, ఆఖరు తెగల వాడును మహమ్మదీయ ప్రాతినిధ్యముపట్ల చేసిన అగ్రిమెంటును రిహద్దునందు నిరసించుటకు ప్రయత్నములు చేయబడినవి. కాంగ్రెసు, ముసల్మాను లీగులవారి ప్రత్యేకసమాకేశములను ఈ నిరసనములకు తగిన ప్రత్యుత్తరము లీయబడినవి. కావున ఆ విషయమును మరల నేనిచ్చట చర్చించుట అనవసరము. అయినను నే నొక్క విషయమును మాత్రము మీకు తెలిప జూతున్నాడనై యున్నాను. ప్రకృతము సమ్మేళనమునకు గాను జరుగుచున్న మార్గములు హిందూ ముసల్మాను సమ్మేళనమును జోరువారికి అంత తృప్తికరములుగా నుండలేదు. కావున ఈ విషయమున హిందూ ముసల్మాను నాయకులు తమ బాధ్యతలను గమనింప ప్రార్థితులు. నాయకులు ఈ రెండు వాడును కలియెనమార్గములందు ప్రయత్నములు చేయుచుండుట లేదని నా అభిప్రాయము. ఒకవైపున నాయకులు ఈ రెండు వాడును సమ్మేళనపరచుటకు ప్రయత్నములు చేయుచుండ మరొకవైపునకు తుంటులు కొందరు వారిలో భేదములను కల్పించుటకు ప్రయత్నములను చేయుచున్నారు. ఈ నిర్వహణమునకుగాను వారు మతరాజకీయాదర్శములను వైకి లేపిరి. పరస్పర వైమనస్యములను రగులుకొలుపుచున్నారు. ఈ ప్రయత్నములవలన జాతీయ సమ్మేళనమునకు నినురుంతయైన లాభములేదని వారు గృహింపవలయును. ఆన్వేష్యవైతి, క్షేమలనగాని సమ్మేళనము జరుగుట కష్టతరము. ఇతరతా ప్రతినిధులయెడల జేషీయవకు మహాప్రేమ కలుగగలదు. కావున హిందూముసల్మాను నాయకులు ఈ విషయములను గ్రహించి పనిచేసినగాని లాభము కలుగజాలదు. మనదేశస్వాతంత్ర్యమునకు ఈ రెండు వాడుల సమ్మేళనమే ప్రధానసాధన మని వారు తలంపవలయును.

ఇంకొక ముఖ్యవిషయమును గురించి మీరు శ్రద్ధతో వాదించింపవలయును. ముసల్మానులీగువారు ఈ విషయములకు చర్చింపజాలరని వివాదంబిది తెలియునగుదా!

అందులో నుండని కొన్ని అంశములు గలవు. ముంబైగు మెన్సువురుగులను జూడబోయి, కొన్ని కారణానంతరములచే నట్లు జూడజాలకుండిన యావద్భారత మహమ్మదీయప్రతినిధిగర్హులగు గోరిన స్వత్వములగున్న నేనిప్పుడు చెప్పితిని. ఆస్పత్రియలనే యావద్భారత మహమ్మదీయ సంఘమువారు న గోరి. ఈ స్వత్వముల విషయమును మన మాలీగుతో నేకీభవించుట సాతవుగ నుండగలను.

ఈ యంశమును ముగించుటకు ముందుగా నేను మా మత సాదరుల కొకటి రెండు వాక్యములను చెప్పవలసి యున్నది. జేషీయమహాసభనండి విడిపోయివారు గావించిన అపచార విడివరకే చాల అపరిమితముగ నున్నది. దానికి తగిన చర్యనిప్పుడు చేయటకు ఏలులేదు. ఇకముందైనవారు జేషీయులలో గలనీ, జేషీయనం దతిత్వముగ నభ్యర్థిని ముందున్న ప్రాముఖ్యములగు ఉద్యమములలో నేకీభవించి కాననసభ ముగ నడువకుండిక వారి స్థితికి చాల ప్రమాదము కలుగగలదు. హిందువులు, పారశీకులు, సిక్కులు, క్రైస్తవులకు వలెనే మహమ్మదీయులకును అన్వేష్య సమాకారక నొందుడను హెచ్చరిక తెలుపబడెను. ఈ సమయమున మహమ్మదీయులు తగిన ప్రయత్న త్తరము నీయకుండిన జేషీయ సభ తమ కుద్దేరింప బడలేదని చెప్పటకు వారి కవకాశముండదు. ముఖ్యముగా, మహమ్మదీయుల రాజకీయ ప్రతిష్ఠాపనకు యావద్భారత మహమ్మదీయసంఘమువారు తమ ప్రత్యేక స్వత్వముల గాపాడుకొను నిమిత్తము చేషీయసభతో గలనీ పనిచేయుచుండు ఈ సమయమున వారికట్టి అవకాశము బొత్తిగా కలుగలేదు. కావున వారు నిరంతర మధిక సంఖ్యాకులుగ తమ హిందూసాదరులలో గలనీ వారు నిర్ణయముగ మార్పుజేక గౌరవ స్వత్వములను గాపాడవలయును.

ప్రజలకు నధికారులకును గల సంబంధము

మన ప్రభుత్వములన్నియు సఫలములు గావలయునన్న హిందూమతానుభూతి విశేషము మొత్తం యాజ్ఞాత్మకము అధికార అనధికార సఖ్యము నంతయుభ్యయని గ్రహించవలయును. ప్రస్తుతస్థితియంతయు తప్పికరముగ లేదు. భారతీయులు సంఘమునం దెంత గౌరవమును బడయుచున్నను, ఎంతవిద్యాభంతులైయున్నను, ఎంతసాగుదలై యున్నను వారి నధికారులు తగిన గౌరవముతో జూడకున్నారు. అందువలన ప్రభుత్వోద్యోగులకును భారతీయ విద్యాధికులకును గలగుచున్న మనోస్పృహ పెద్దపెనుగుచున్నది. దురదృష్టవశమున ఇట్టిమనోస్పృహ నలుగురికిన గలిగిన వారట్టివానిని మరింత హెచ్చింప జేయుచుండుట మరియొ విచిత్రముగ నున్నది. నిత్యము లిట్లుండుటవలన గలగుచున్న కీడు లన్నిటియందును గన్పట్టుచున్నవి. ప్రస్తుతపు విధానమే యింకను అవతరింపబడు నెడల నది మరింత దుస్థితి నొందగలవు. విద్యాధికులగు భారతీయులు తమ రాజకీయ స్వత్వముల మొందుట కెట్లు నునిశ్చయముతో దృఢముగ బోరుచున్నారో అట్లే సాంఘిక స్వత్వముల విషయమునను బోరుదురనుట నిశ్చయము. స్వాభావికములగు ఇట్టి మావాంఛలముల కెప్పుడోవాంఛనము గలుగునో అప్పుడే పరిపాలనమున సందర్భములగు ఫలితములు గలుగునని నేను నొక్కచెప్పు నవసరములేదు. అధికారులకును భారతీయులకు నింక నెక్కువగా స్నేహభావ ముండవలయు నని మాంటెగుకోరుట కత డిసంగతి వాగుగ గ్రహించుటయే కారణమని నేను తలంచెదను. అయిన నింతవరకట్టిస్నేహ మింకయు గన్పట్టదు.

యధ్యక్షులు; వాని ఫలితములు

ప్రపంచపు స్థితిగతులను వాణిగేండ్లు తాదామతగ జేసిన మహాసంగ్రామమును గూర్చి కొంచెము చెప్పవలసిన నాయతవాదమును పూర్తిగావించిన నేను లోపము చేసిన నవాడ నగుదును. యధ్యక్షుల మొందినందులకు పరాత్పరమమైన మనందనములు. తన్ముఖమున ప్రపంచ మందలి చిన్న జాతులకు లాభదాయకములగు ఫలితములు గలుగునని మన మాకింపవచ్చును. ఈ మహా యధ్యక్షుల మన భారతభూమి తగిన సహాయ మొనరించినది. ఈ మహా కష్టకాలమున జేతమునం దత్యంత కాంతి వర్ణియి యుండుట యటుండ కోట్లకొలది ప్రజలను గాపాడు నిమిత్తము 15000 మంది నైనికులు మాత్రమే యుండినను జేతముయొక్క రాజభక్తి ఇందుకయు కనిగొందలేదు. హిందూజాత మెప్పుడు సరిసంతోషముతో, ఏమాత్రమును వినివికొనక సహాయమొనరించినది. తలంచినంతకంటె నెక్కువ సహాయ మొనరించినది. స్వేచ్ఛాస్వాతంత్ర్యాది ఉత్తమాదర్శముల సంగక్షణార్థ మవలమితముగ ద్రవ్యసహాయ మొనరించుటయే గాక యూరపు, ఆసియా, ఆఫ్రికా భంతుల యధ్యక్షులగులందు భారత మాత అనేకమంది నుతులను బలియిచ్చినది. భారతపుత్రు లొనరించిన యపార సహాయము నిచ్చటను ఇంగ్లండునందును అధికారు లనేకసార్లు తెలిపియుండిరి. అదియు నిచ్చిన ఫలితము లిప్పుడనుభవమునకు రావలసియున్నది గనుక న్యాయములగు మన కోరికలొకంతగ నాదరింపబడుననియు, జాతీయ కుటుంబమునకు తనకర్హమైన స్థానమును భారతభూమి ఈయబడుననియు మనము తలంపవచ్చును.

ఇలాఫాటు, పరిశ్రమములు

మహమ్మదీయసంస్థానములు.

మహమ్మదీయ పరిశ్రమములు, ఇలాఫాటు, మహమ్మదీయ సంస్థానములు వీటి సమస్య యధ్యక్షులతో చాల సంబంధము గలిగియున్నది. ఈ విషయములందు ఈ జేతపు మహమ్మదీయ తమి తలంచుచున్నదియు నిజేదికనుండి తెలుపు తెంతయు నాజ్ఞాత్మకమని తలంచెదను. ఏలన భారతభూమి తన తనూజులలో 7 కోట్ల మందికి సంబంధించిన యంతమునుగూర్చి హిందూజాతమంతటికిని ప్రాతినిధ్యమునకు ఈ సభ విడుదలయ్యెను. ఈ విషయములకును భారతరాజకీయములకును, సామ్రాజ్యసౌఖ్యము నెట్టి సంబంధమున్నదియు తెలియజేయుటలో జేతనాయకుడుగ నెన్నబడి గౌరవింపబడుచున్న మహాత్మాగాంధీగారు చెప్పిన వాక్యముల నుదాహరించుట కంటె నెక్కువగా సమకార్యము నే నొనరింప జాలను. ఈ సమయమున నేను మహమ్మదీయసోదరుల తరపున నమ్మహామ

హామ వారి కోరించిన యపారసహాయమునకు వారిన్నదయ పూర్వకముగ భక్తిని సానుభూతిని తెలుపుచున్నాను. ఆమహాత్ముడా సమయమున వెలుబిచ్చిన సోదరభావపూరిత వాక్యములను మా మహమ్మదీయసోదరులందఱును మృదువు పూర్వకముగ నంగీకరించుచు అట్టిభావమునే వారియెడల గలిగియున్నారని నేను చెప్పుటయునా? ఈయనోద్యమ సానుభూతి సఖ్యభావముననే హిందూమహమ్మదీయసఖ్య రహస్య మిమిడియున్నది.

1918-వ సం॥ ఏప్రిలు 29-వ తేదీని రాజప్రతినిధిగారి కి వ్రాసిన యొత్తరమున మహాత్మా గాంధీగారిట్లు తెలిపిరి:— చిట్టిచివరను మహమ్మదీయసంస్థానములను గూర్చి మనచక్రవర్తిగారి మంత్రదేవులు వాస్తవమైన వాస్తానములను జేయవలయునని నేను కోరుచున్నాను. ప్రతి మహమ్మదీయును నా విషయమున మిక్కిలి పట్టుదలగ గలిగి యున్నాడను సంకతిని మీరెఱుగుదురని నిశ్చయించుచున్నాను. హిందువుడైన యుండుటచే వారి కార్యమును నేను నిర్లక్ష్యముతో దిలకింపజాలను. వారి నుభయభిముఖ మాయచితు. ఈ సంస్థానముల స్వత్వముల నతిజాగ్రూకతతో గాపాడుటయందును, మహమ్మదీయపుణ్యక్షేత్రములపై వారికి గల గాఢాభిమానము నెఱుగుటయందును, భారతీయుల స్వలిపాలనావాంఛను న్యాయముగను కాలానుగుణ్యముగను మీ రాదరించుటయందును సామ్రాజ్యక్షేమ మిమిడియున్నది."

ఇంతకంటె నీ విషయమును స్పష్టతరముగ జెప్పుట కష్టము.

ఈయధ్యక్షుల మును హిందూజాతమునందలి మహమ్మదీయులు చాల విషమస్థితి నుండిరి. వారెంత జాగ్రూకతతో మెలిగినదియు నేను చెప్పు నవసరము లేదు. దొరతనమువారు వారి మతసోదరులతో కత్తిగట్టి పోరుచుండిరి. వారి కవిశ్రద్ధలమునుగూర్చి చాలవిచిత్రములును, కోపోజ్జ్వలములు నగు సంకతులు నిరంతరము తెలియవచ్చుచుండును. యధ్యక్షులగుచుండనే తమ భావములను వెలుబిచ్చుటయందును వారికి కైర్వీలౌవలయు లేదు. అయినను యధ్యాసంతకరమునకునేది యుండుట మంచిదని వారు తలపోసిరి.

సామ్రాజ్యసంరక్షణార్థము మహమ్మదీయ సంస్థానా స్వత్వములను మహమ్మదీయభావమును జాగ్రత్తగ జూడవలయునని మహాత్మా గాంధీ గారు చెప్పిరి. ప్రపంచము నెప్పుడిగను కాశ్యోతముగ నభివృద్ధి నొందుట కది యెంతేనియు నాజ్ఞాత్మకమని నేనును చెప్పగోరెదను. ఇస్లాము హిందూజాతమునకుమాత్రమేస్థిసంబంధించినదికాదు. అదిప్రపంచమంతటను వ్యాపించియుండిన 80 కోట్ల మహమ్మదీయులకు చెందియున్నది. మహమ్మదీయులుగ వారనోయిన సంబంధములందు సోదరభావమును జాపక నీలులేదు. ప్రపంచమందలి తమరాష్ట్రములు స్వేచ్ఛగను స్వాతంత్ర్యముగ నుండవలయునని వారు కోరుచుండురు. వారు గౌరవముగనుండి ఇతరులు గౌరవముగనుండ గోరెదరు. మానవ జాతికంతటికిని స్వాతంత్ర్య స్వేచ్ఛావాతముగ నిలచియున్న విశ్రమండలివారు మహమ్మదీయ సంస్థానముల ఏకత్వమును, స్వాతంత్ర్యమును రానున్న ప్రాపంచకపు ఏర్పాటులలో నేమాత్రము అతచారము గావించినను ప్రపంచమందలి మహమ్మదీయులందఱికిని, ముఖ్యముగ హిందూజాతమునందలి మహమ్మదీయులకును చాల కోపము గలగకమానదు. ఇట్టి అన్యాయమే గలిగినదను భావముండిన అనోద్యమ సహకారత గలగనీరెదని నేను చెప్ప నక్కరలేదు. ఈ మహా విషయము నింతవరకు నిండుకయు పరిగణింపబడుటచే నింతగ నేను చెప్పవలసిన వచ్చినది. ఇది చాల బాధకరమైన పనియే యగును. తుదకొకము జర్మనీతో గలియుబట్టి గాని లేకున్న నీ యధ్యక్ష మొత్త కాలము క్రిందటనో అంత మొంది యుండును. ఆతప్పిదమును చురల చేయుట పాడియా? ప్రపంచమందలి జాతులన్నిటికిని ఇందుకయు భేదభావము లేకుండ స్వాతంత్ర్య స్వేచ్ఛామాతృములను వ్యాపింపజేసినగాని ప్రపంచపునర్నిర్మాణపు ఏర్పాటేయు కాత్వతముగ నిలువజాలదు. ఇంకను మరియొక యంతముగలదు. అది యెన్నటికి న్యాయమైనది కానేరదు, నిజమైన కాంతి నొసగజాలదు.

మహమ్మదీయపూర్వక్షేత్రముయొక్క స్వాతంత్ర్య సంగక్షణముకంటె మహమ్మదీయులకు చాల ముఖ్యమైనది. ఈక్షేత్రములువారి మహా మతగురువుల పరిశ్రమతోడను పరిశ్రమ పుస్తకములతోడను సంబంధము గలిగి యున్నవి. ఇంకను నిజముగ

నది అను నిత్యమవివారి సాంఘిక, రాజకీయ మతజీవితములందు చాల విశేషముగ పరిగణింపబడును. వారి ప్రస్తుతస్థితి చాల ఆతురతను, బాదను గలిగించుచున్నది. మహమ్మదీయు లెల్లరని పూర్తిగ మహమ్మదీయుల యాధీనమునకుండగోరెదరు. ఇట్టిగభీరమత భావమును దొరతనమువారు వాగుగ గ్రహించురు గాక యని నేను మరిచి కోరుచున్నాను.

ఇలాఫాటు సమస్యను వీటితో గలసియే యున్నది. అదియు జేవలము మతసంబంధమైనది. చాలసల్యాముల చేతనే నిశ్చయించబడవలసినది; అది మహమ్మదీయమతముతో నైత్యమొందుచున్నది. ఇతరులు దానితో నెట్టిప్రవేశము గలిగించుకొనినను మహమ్మదీయులు సహించజాలరు. ప్రపంచమంతయు గలసి వారికి జేవొక కాల్పిఫాని నిర్ణయించినను వారంగీకరింపజాలరు. మహమ్మదీయులలో నెంత కుచ్చుచుండెనను అతని ననుసరింపదు. మహమ్మదీయుల కొక మత మెవరైన నిర్ణయింప గలగునెడల వారు మరియొక కాల్పిఫాను నిర్ణయింపగలగుదురు. అలంతిజాతులను జేతములును లాతి విషయములందు పరిపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము లొసగబడునపుడు మహమ్మదీయుల మతవిషయములలో నితరులు ప్రవేశించి బోధన గలిగింప నెంచిన నది మంచివిషయమునకును, వాగరకతకును అధారభూతములగు మహా రాజకీయ నిపుణుల మహా నూత్రిములకు చాల హాళికరముగ నుండగలదని నేను నేజ చెప్పవక్కరలేదు.

రాజకీయ నిర్బంధములు

నేను పూర్తిగ ముగించుటకు ముందు మరియొకముఖ్యంశమును గూర్చి చెప్పవలసియున్నది. ఇప్పుడు చెప్పివాటన్నిటిలో డేరికంటెనెడ నది తప్పదుకాదు. నేను మన రాజకీయ నిర్బంధములనుగూర్చి చెప్పుచున్నాను. జేతాభిమానము జూపినందువలననే జెయిలులందును, నిర్బంధావాసములందును మిక్కిలి బాధనొందుచున్న ధైర్యవంతులగు జేతాభిమానుల బాధలగుర్చి వినునపుడు ప్రతిభారతీయుని హృదయమును దుఃఖింపక మానదు. ఇప్పుడు ప్రభుత్వమువారు హిందూజాతముపట్ల తమ వైఖరినంతయు మార్చి గావున వారందరును తప్పక విడుదల జేయబడవలయును.

పత్రికాకాసనములగుడ మనము జాగ్రత్తగా వెంటనే వివర్ణింపవలయును. జేతీయు లనేకసార్లు లిందునుగూర్చి తమ ఆసక్తులని తెలిపిరి. జాతీయాభివృద్ధి హాయిగ నభివృద్ధి మొందవలయునన్న పత్రికాస్వాతంత్ర్య ముండి తీరవలయును. అసహ్యకరమగు ఈ కాసనమును తొలగింపవలయునని ఇంకొకసారి మనము దొరతనమువారిని గట్టిగ కోరవలసియున్నది. ఇప్పుడు యధ్యక్షులు పూర్తికొనినది గావున యధ్యక్షసంబంధమగు జేతరక్షక చట్టము వెంటనే తొలగింప బడవలయును.

ఇంక నేను ముగింప నుంటిని గావున మార్మెట్టులులో నెట్టిలోపములున్నను మీ మహాపనలను గోరుట నాకాశ్చర్యకృత్యముగ నున్నది. ఇట్టి మహానుభావు లందఱికిని తగిన వసతుల నేర్పరచుట సామాన్యమైన పనికాదని మీరు గ్రహింపవచ్చును. అట్లు మేము నెజ్జేర్పరచిందెస మాకష్టములను జూచి మీరు మమ్ము మన్నించుటోప్ప. తమ యావచ్చుకొని వినియోగించి పనిచేసిన ఆహ్వాన సంఘసభలను మీరు తమిం చెదరని నమ్ముచున్నాను.

అధ్యక్షునిరాక ప్రజల ఘనస్వాగతము.

మానసియు లగు పండిత చందనమోహనములభ్య గారు 25 వ తేదీ మధ్యాహ్నమునకు డిల్లీనగరమునకు వచ్చిరి. మాల వ్యాగారు శ్రీఘ్రముగ వచ్చు బండిలో బయలుదేరిరి. మీరు కొంత ఆలస్యముగా వచ్చుబండిలో రావలెనని పాపము తంతి వార్తనంపగా మాలవ్యాగారు గాజీబాదులో నాగిరి. అసఫాల్ గారు గాజీబాదు కేగి మధ్యాహ్నపు బండిలో మాలవ్యాగారిని తోడెచ్చిరి. చజియాబాదులో మాలవ్యాగా రెక్కిన రైలుబండి హోమురూలు పతాకములతో నలంకరింపబడెను. డిల్లీస్టేషనుకు బండి వచ్చుటకు 2 గంటలకు ముందే ప్రజలు విస్తారముగ చేరిరి. బండివచ్చు సరికి కొన్ని కేటమండి ప్లాటు పారుచునైకి రాగలిగిరి. వెక్కువేలమంది వెలుపలనే నిలచిరి. మధ్యాహ్నము 1 గంటకు రైలుబండి స్టేషనుకువచ్చెను. నండే మాతరభ్యనులు మిక్కిలమగుచుండ సహ్యాససంఘభ్యక్షులు సహాభ్యక్షులును స్థాయిసంఘము పతమున అనిభిసెంటుగారును ఇద్దరుకార్యదర్శులును మాలభ్యగారికి స్వాగత మొసగిరి. ప్రజలు వెలుదెకుండ నిలుపుటకు వలంజీరులు చాల ప్రయత్నించినను ప్రజలభ్యక్షుని బండికడచేరి జయజయదాన

మూలముగా వినిపింపి చాల సేపటివరకును మాలవ్య గారును మిత్రులును రైలుబండినుండి దిగుటకును మోటారుబండి నెట్టుటకును తేకపోయినది. ప్రజల తిరుగుబండిని లాగుకొనిపోయెదమని చాలపట్టుపట్టిరిగాని మాలవ్య గారు రండులకు సమ్మతించి వారు మూర్ఖతను మాననిచో బండిగిడచి పోయెదమనిరి. డిశరే గింపు చేతు కమానముని ప్రజలుపట్టుబట్టిరి. మాలవ్య గారు పలు సార్లు మూలమునకి బోధించి జిల్లా మేజిస్ట్రేటు ఉత్తరువును పాటించవలెననిరి. కాశీయ గేటువరకును ప్రజలు మోటారుబండిని చుట్టియుండిరి. పిమ్మటబండి నడిగి నడిపింపబడెను అబండిలో నన్నాన సంఘా కన్య ము దు ను - ఆ ని ని నెం టు మ్మ రామస్వామయ్యుడు అనుభూతి గార్లును గూడనుండిరి. జిల్లా సీ. ఆర్. దాసు, విజయ చంద్రపాలు వి. జి. హాస్తియను, సర్ డి. ఎం. నెట్టియ, గార్లును ముగి వెట్టుచుండియును 25 వ తేదీ యుదయమునకు ఢిల్లీగరమునకు వచ్చిరి. 25-వ తేదీ మధ్యాహ్నము కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘసభ జరుగును. సాయంకాలము 6 గంటలకు వత్తికాసంఘసభ జరుగును. వత్తికా సంఘ సభ చర్య ప్రకటించబడెను. అశ్వశిక్షణవ్యాస మంత్రియను పూర్తికాతేడు. కొంత భాగము నాకువుగా నుప వ్యసించు రని డిల్లీనుండి 25-వ తేదీ గల తంతివార్త వచ్చినది.

వికసీను మహారాజుగారు

లండను, డిశంబరు 20:— వికసీను మహారాజుగారును మహారాజ మహార తల్లి నెంటు సాదర్మ్య గారును కేసుసార్వభౌమదంప తులదర్శించిరి.

ఉయ్యూరు సంస్థానాధిపతులకు పౌరులు గౌరవించుట.

ఉయ్యూరు సంస్థాన ముఖ్యాధ్యక్షుని చెన్నపురి దొర కనమువారు స్వప్రభువును చట్టమును చేసిరి. ఆసందర్భమున సంస్థానాధిపతులగు శ్రీ రాజా వెంకటాద్రి అప్పారావు బహదరు జమీందారు వారిని గౌరవించుటకు పౌరులు నూజ వీడు విల్లూరియా పురమండలమున గత ఆదివారమునాకు సభ చేసిరి. సభకు కమిషనరే పురము, మిర్జాపురము, యల్లంపల్లె, తిరుపూరు జమీందారులు మున్నగు ప్రముఖులు పలువురు వచ్చిరి. ఆంగ్లమున ఎస్. వెంకటేశ్వరరావు పంతులు వి. ఏ. వి. ఎల్. గారును ఆంధ్రప్రదేశ్ పురయ్యూరు గ్రామ మునముగారును సన్మానపత్రమును చదివి సమర్పించిరి. పద్మములును పాటలును సమయానుకూలముగ చదువబడెను. గానవినిపించు జరిగినది. సభ్యులకు ఫలహారము లొసగబడెను. జమీందారుగారు సభ్యులకు వందనములర్పించిరి గత ర్షురుసంఘమువారికి కృతజ్ఞతను తెలిపి రైతులకును పౌరులకును శక్తివంచనలేకుండ సహాయముచేయవలెననిరి. వెట్ట వందలకుండి కన్న దానము చేయబడెనని నూజవీడునుండి 25 తేదీ గల తంతివార్త వచ్చినది.

ఆంగ్లపై నికుని దురంతము:—నిన్నటిదినము సాయంకాలము కల్లెకరు సర్కును రంగస్థలమున ఒక ఆంగ్లపైని కుడు అన్యాయముగ ఒక హైందవ ప్రేక్షకుని మూతిమీద తన ముష్టితో గొట్టినాడు. అంగుళములలో గాయము తగిలినది. రక్తము వెల్లువై కారినదని నుడువనగును. ఇంతకును ఆ పైనికులు మువ్వకు నిలుచుని అటను జూచుచుండిరి. అందుచే పీరి వెనక కూర్చునియున్న ఆ హైందవునకు నిరోధముగ నున్నందున వీరిని మాన్యుకొనవలయునని మర్యాదపూర్వకముగ కోరెను. కాని ఆ పైనికులలో నొకడు కోపావేశపడె నిహ్యరణముగ మూతిమీద గొట్టెనని ఆపకొక్కడన్న ప్రేక్షకుడు తెలియజేసినాడు. విదవ పాలిను ఉద్యోగస్థులు ఆక్షక గామగ్రామ వ్యాపారులను గొంపోయిరి. ఈపై నికునిగూడ వెంట గొనిపోయిరి. ఈపురమున ఆంగ్లపైనికుల దౌర్జన్యము నానాటికి మితిమీరుచున్నది. పాలకపర్గము వారసును అహంభావముచేతనోకాతిగర్వముచేతనో వీరునిచ్చుట విడిగ సంచరించి భ్రజలను బాధించుచున్నాడు. కాబట్టి దొర కనమువారు సర్వరక్షణ తోడివారలకు బుద్ధి వచ్చుటకు కఠిన శిక్షను విధించినగాని పౌరులు ముఖముగల మార్గములతో ప్రతిఘటగాని వినిపించుటలు జూచుటకు గాని పిలువబడెను. వీరి ఆగడము మరింత హెచ్చిపోవును.—జరుగమిల్లి సాంబశివరావు.

రక్తమూలశంక

ఎంతకాలమునుండి ఉన్నప్పటికిన్ని, ఎంత కఠినముగా ముగ్ధుల మహా తమరుచేయబడిన "మూలబిందు" అను ఔషధము పుచ్చుకొనుటవలన ఆతిగ్రహములలో తుదయను.

వెల బుడ్డి 1 కి రు. 2—0—0 (1864)

మూలబిందు డిపో, మిల్లీమన్, కలెక్టరేట్, మద్రాసు.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమావధము

వెల స్వల్పము

తల నొప్పులకు

వేరు పొందినది.

గుణము లేకుండిన

మీ వైకము మీకు

ఇయ్యబడును.

వనమూలికలచే

చేయబడును.

నువాసన గలది.

గుణ మధికము

పంచభాషను

చూచి కొనిన

మోసముండదు.

ఒకసారి పరీక్షించి

చూడుడు.

చక్కని డబ్బితో

వెల ర అణాలు.

అన్ని దుకాణముల

లోను దొరుకును.

అమృతాంజనము డిపో,

6, తంబుకెట్టి వీధి, మదరాసు.

109, ప్రేరి రోడ్డు, పోస్టు, బొంబాయి.

తామర తైలము

తామర, తీట, గజ్జిక, మంచిముందు

వట్టి 1-కి అ. 6. 12-కి రు. 8-కి. 10-కి రు. 25.

తామర ఒక విధమైన పురుగుల కలన చర్మముమీద గాని, వెండ్రుకలలో గాని, లోచర్యములో గాని, గోళ్లలో గాని బుట్టవచ్చును. పురుగులలోని భేదములబట్టి తామరలోను రెండు మూడు భేదములు గలవు.

గుర్తులు:—దురద, ఉంగరములవంటి చుట్టు, పొక్కులు, రసితాకుట, వెండ్రుకలు ఊడిపోవుట మొదలగునవి. కొంచెముగా లేది తేలికమంతట వ్యాపించి నిద్రపట్టని జల విర్యదను.

చికిత్స:—పురుగుల జంపి చెడిపోయిన చర్మమును మంచి స్థితిలోనికి తెచ్చుట అయియున్నది. ఇందులకు చేయవలసిన వైద్యము:—1. మందు లోచర్యములోనికి పోవుమును. 2. పురుగుల జంపు మందును వాడవలయును. 3. పురుగుల తిరిగి పుట్టకుండ జేయవలయును.

అమృతాంజనం డిపో - బొంబాయి - మద్రాసు

స్వదేశీ నమ్మలు

కస్తూరి	0.8-0	మొగిల్లి (కేవిదా)	0.4-0
కార్పూలిక్ (మేలు)	0.6-0	తేక్	0.3-0
మనోహర్	0.5-0	నసంతా	0.2-6
రసందర్ (మేలు)	0.5-0	కస్తూరపు	0-2-0
" మధ్యరకం	0.4-0	సోపు గింజలది	0.2-6
వట్టివేరు	0.4-0	లంగుపట్టు	0-1-0
సోహ	0.4-0	విజ్జూల్	0-1-6
కార్పూలిక్ మధ్యరకం	0-4-0	నిండ్ సర్	0-1-8
గోరింటి	0.4-0	కార్పూలిక్	0.1-8
గులాబి	0.4-0		

మొత్తముగా కొనువారికి కమీషను యివ్వబడును.

పి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకము.

స్వదేశీ సామానుల అంగడి,

1207

నెం. 25, రంగ నాడుము చేట, నెల్లూరు.

సిద్ధాద్రి సంవత్సరాది సంచిక

ఈ సంచికలో రాజకీయ సారస్వత సాంఘిక సాం గ్రామిక విషయములు వీలగునెడల వేటువేటు భాగములుగ ప్రచురించుటకు ప్రయత్నింపబడుచున్నది. ఆంధ్రులకు సంబంధించిన విషయములకు ప్రముఖత యియ్యబడును. కాబట్టి యువవిలేఖక మహాశయులు యథా ప్రకారము తమ వ్యాసములను డిసెంబరు నెల లోపల పంపివై వేర్కొనబడిన విషయ విభజనమునకును, సంచికయొక్క సకాల ప్రకటన మునకును సాయపడఁ బ్రార్థితులు.

సంపాదకుడు.

స్థానిక వార్తలు

భొట్ల సెంటు జార్జి జేటు:—క్రైస్తవులు పండుగల సందర్భమున రాబోవు వారమున భొట్ల సెంటు జార్జి జేటు ప్రచురింపబడెను.

రాయలూరు:—డాక్టరు యస్. కే. దత్తాత్రయ, ఇరువురు ప్రెంచి సైనికోద్యోగులు ఒక బెల్జియను సైనికోద్యోగియు హిందూజేమన కేటెంచి, మద్రాసు సి. ఏ లో ఉపన్యాసముల నొసగెదరు.

యద్దకటములు:—మదరాసు ప్రచారక సంఘమువారు హంటుకోడ్డు నందలి మదరాసు బాంకియందు ప్రదర్శించుచున్న నావికాయద్ధపటములను శ్రీలంక 28-వ తేది శనివారమునాడు ప్రత్యేకముగా చూపబడును.

క్యాలండరు:—చిత్రాడ, పితాపురమునందలి శ్రీరామ విలాసగ్రంథమాలవారి 1919 సంవత్సరపు క్యాలండరును వందన పూర్వకముగ నందుకొంటిమి, ఈ క్యాలండరు, దరఖాస్తుజేసిడి గ్రంథాలయముల కన్నీటికిని ఉచితముగ బంపబడును.

గణపతి విలాససభ:—గణపతివిలాససభవారు తేపు సాయంకాలము 6 గంటలకు గోవిందపూనాడుక పీఠిలో నున్న సౌందర్యహాలునందు రావుసాహెబు పి.సంబంధ మొదలి యాయగారి విరచితముగు “ప్రేమశత్రు” అను ద్రావిడ నాటకమును ప్రదర్శింతురు.

జహంనూనవ్యాసము:—ఎవ్వరిమాన్ పత్రికాధిపతులు పండిత మదనమోహన మాలక్యగారి జీవితచరిత్రమును ఆంగ్లేయభాషయందు 108 మూలలలో వ్రాసినవారికి జహంనూన మిత్తురు. పత్రికాధిపతులగు కె. ఎ. హెబ్బరుగారికి జనవరి 6 వ తేదీ సాయంకాలము లోపుగ వ్యాసములు చేరవలయును.

గంజాముజిల్లా విద్యార్థిసభ:—గంజాము నుండల విద్యార్థిసభయొక్క మూడవ సమావేశము ఇచ్చాపురమునందు ఈనెల 29, 30 తేదీలయందు జరుగును. కటకము నివాసులగు మానసియులగు ప్రజనుండరదాసు బి. ఏ గారు సభాధిక్షత్వము వహింతురు. బంధువులను నివాసులు వ్యాకతి రామానుజస్వామి పంతులు బి. ఏ, బి. ఎల్ గారు సభయందు విద్యార్థుల ధ్యక్ష భర్తములను గురించి మాటలాడుదరు అని ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులగు సత్యనారాయణ పంతులుగారు మాట వ్రాయుచున్నారు.

మదరాసు పార్కుపండుగలు:—మొన్న సాయంకాలము మదరాసు పార్కుపండుగలను పెండ్లెంచు ప్రభువుగారు ప్రారంభించుచు, గత నాలుగు సంవత్సరములకంటె యద్ధసహద్రమున మునిగియున్న వారి కీసంవత్సరపు పండుగలు సంతోషదాయకములై యుండుననియు, తగిన సమయమున ఈపండుగలను జరుపుటకు ప్రయత్నములు చేసిన కార్యనిర్వాహకసంఘమువారికి వందనములను సమర్పించిరి. తరువాత ప్రభువుగారు పండుగల సందర్భమున ప్రారంభింపబడిన ప్రదర్శనములనుచూచి సంతోషించిరి. ప్రత్యేకము నగరమునగల ప్లేగు వలనను, జేతెమములవలన ఈసంవత్సరము పండుగలను చూచుటకు ప్రజలంత బాగుగా రాలేదు.

కల్లెకర్న సర్కసు:—కంపెనీవారు నిన్నటి దినము సాయంకాలము 4-30 గంటలకు తమ ప్రదర్శనమును ప్రేక్షకుల మనఃబులకు ఆహ్లాదకరముగ నుండు నటుల ఆశ్చర్యకృతముగ ప్రదర్శించి ప్రేక్షకుల మన్ననకు పాత్రులై రి. రంగస్థల మంతయు యిసుక వైచిన రాలకుండునటుల నుండెను. ఇంతవరకెందరో ఈ పురమున ప్రదర్శనములను గావించిరి. కాని వన్యమృగముల కొందఱులయందు వీరి కెందులకు సరిపోరని నుడిచి న అతికేయోక్తి జాబాలరు. ఇంటి లిరిగడు పిల్లి కూనలవలె సింహములను, పెద్దపులులను వీరు యాదించిరి. వీరిప్రదర్శన ప్రాశస్త్యమును గూర్చి మేము వ్రాయుటకునుటకంటె ప్రేక్షకులు స్వయముగనే వెంచికొని యానందించినవారికి చక్కగ తెలియగలవని నమ్ముచున్నారము.

చెన్నై రాంధ్రసభ వారి ప్రహ్లాదనాటకము:—మొన్నటి వంశశ్రవణము నాటిరాత్రి చెన్నైరాంధ్ర సభ వారు మొదటి పర్యాయము పారులకు సభాభవనమున ప్రహ్లాదనాటకమును ప్రదర్శించిరి. ప్రహ్లాదపాత్రమును ధరించిన బాలకులందఱును చాల మనోహరముగ ప్రవర్తించిరి. వారల పాత్రధారి కడు రసమంతయుగ పాత్రమును పోషించెను. కొంత ఆనవసర నటనము గూడ నున్నదని మా అభిప్రాయము. పిరణ్యకళ్యణ పాత్రధారియు నిపుణులుగా నటించెను. కాని కొన్ని సమయములందు కంఠస్వరము చాలతక్కి యుండెను. తీలావతి పాత్రయు బాగుగనే యున్నది. ఇంద్రీరాత్రి మేమియు బాగులేదు. బ్రహ్మ కుక్కాచార్యులు చండా మాయలు మున్నగు వారు గూడ బాగుగా పనిచేసిరి. మొత్తముమీద నాటకము చాల రసవంతముగను మనోహరముగను ప్రదర్శింపబడినది.

అంధులకు పాఠశాలలు:—యద్ధమునందు పనిచేసే అంధులైన వారి విద్యాభివృద్ధికిగాను లాహోరునందును బొంబాయి నందలి విక్టోరియా మెమోరియలు విద్యాలయమునందును ప్రత్యేక పాఠశాలలను దొరతనమువారు నెలకొల్పియు నిర్వహించుకొనినారు. ఇందు చదువువారికందరికి భోజనసతి చూర్యములు ఉచితముగా చేయబడును. సిపాయిల కీయబడు యంతకారచేతనము ఈక ఆధనముగా మారుతునకు రూ. 6 లు భత్యముగ నీయబడును. ఇంగ్లండుకు పోదలంచిన యెడల ఈవిద్యాలయములందు చదువువారికి రైలుఖర్చులు దొరతనము వారే ఇత్తురు. విద్యాలయములందు 9 నెలలకాలము సిపాయిలకు చేతిపనులు చదువుట వ్రాయుటయున్న గు విషయములను నేర్పబడును. ఈ విద్యాలయములందు చదువుకొనసేంచినవారు వారున్న మండలములలోనున్న జిల్లా కలెక్టరులకు దరఖాస్తులు పెట్టుకొనవలయును.

ప్లేగు:—నిన్న తిరువల్లి క్షేత్రమునందలి వెంకటాచల నాయక పీఠమునకు ప్లేగువలన ఇద్దరు మరణించిరి. అనీష్టమునందలి గృహములలోని ప్రజలు కెల్లిపోయినారు. వెంకటరంగమస్వల్లి పీఠి, ఈశ్వరదాసు లాలాపీఠుల మధ్యనున్న ప్రజేశములన్నిటిని పరిశుభ్రముచేసినారు. ఇంతవరకు ప్లేగుతగిలినవారు 25 గురు మరణించినవారు 16 గురు. అని కార్పొరేషను ఆరోగ్యాధికారులు డాక్టరు రాఘవేంద్రరావుగారు మాట వ్రాయుచున్నారు.

మదరాసులో ప్లేగు:—క్రొత్త కేసు తమిళులు తేపు ఇది ఏరు కిడి ప్రారంభమైన ప్రజేశమునందును మాత్రమే యున్నవి. ఇదివరకు రిపోర్టు చేయబడిన కేసులలోనే మరణములు సంభవించుచున్నది. ఇచ్చటివారు కేసులను సరిగా, త్వరగా రిపోర్టు చేయవలెను. మరణించిన యెజుకలను కార్పొరేషను మోడలు మూలకు పంపించవలెను. ఇట్లు చేయుటకు ముందు ఎజుకను కిరసనాయిలులో ముంచవలెను. వెంకటరంగముపిల్లపీఠిలోను, ఆ సమీపమునను యున్న వీధులలోని 500 మందికి నిన్నటినుండి ప్లేగు టీకాలు చేయబడినవి.

వరాను ఇండియా దేశము.
తెనుక ఇండియాలో వరాను కవర్నురుగా నుండిన మార్చి నోగార ఆసియాఖండపు అధినివేశముల మంత్రివర్గము నకు దైర్యకగా నియమింపబడిరి.
ఎం. జర్మనీగారిని వరాను ఇండియా కవర్నురుగా నియమించిరి.
వరాను ఇండియానుగురించి ఆనగా ముఖ్యముగా పురుషేంద్ర పట్టణము సభివృద్ధి నొందించుటకుగూర్చి నిన్ను వినుటకు ఎ. కేబిలు, గన్నడిగం గార్లు పానుకగరమునకు వెల్లెడన.

నిన్నటి మధ్యాహ్నము 1 గంటకు చింతాద్రి పేటలో దగ్గర ఒక యూగోషియను సైనికుడు సైకిలుమీద బోవుచుండ ఆలోడ్డుదగ్గర వహరాయుర్పు రక్షకబటుడు పక్కగా పోలమునని ఆసైనికునకు తెలుప వాడు ఆరక్షకభటుని పొడిచెననియు ఆరక్షకభటుని జీవామంతయు రక్తమయ మయ్యెననియు తెలియచున్నది.

సంస్కరణసంఘములు:—ఈ సంఘములవారు కలకత్తా నగరమున 45 గురుసాక్షులను విచారణచేయుదురు. 20 సంఘముల ప్రతినిధులు సాక్షుమిచ్చెదరు 12 గురుపాశ్చాత్యులు 18 గురు బంగళా మహమ్మదీయులు 15 గురు హిందువులు ఇద్దరు మార్వాడీలు ఇద్దరు ఆంగ్లోఇండియనులు ఒక ఇండియా క్రైస్తవుడు సాక్షుమిచ్చెదరు.

కావలెను. (1409)
ఇద్దరు గుమాస్తాలు. జీతం రూ. 15-1-20 దరఖాస్తు పంపువారు తేదీ 15-1-20 వయస్సు, జాతి, యోగ్యత పంపవలెను.
చేబియ్యం. వెంకట్రామయ్య, తిరుపతి.

కావలెను.
లోయర్ వెకండర్ గ్రేడువరకు గాని వెకండర్ గ్రేడువరకుగాని చదివి బ్రెయినింగు స్కూలులో చదివి పరీక్షయిచ్చిన ఉపాధ్యాయుని కావలి ఎలిమెంటరీ బాలికాపాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయునిగా కావలసియున్నది. జీతము నెల 1-కి రు 30 లు. కాపురముందుటకు ఇల్లుఉచితము. ఇంగ్లీషు తెనుగు వచ్చి యుండవలెను.
వి. కృష్ణస్వామిరావు, తాలూకాబోర్డు ప్రసిడెంటు, కావలి. (నెల్లూరుజిల్లా)

నోటీసు. (1404)
చెంగల్పట్టుజిల్లాయందలి అన్ని జిల్లా తాలూకాబోర్డుల రోడ్డులకును 1919-20 వ సంవత్సరమునకు కావలసిన సామానులను నల్లయిజేయుట కిచ్చగించిన తెండర్లు జిల్లాబోర్డు లధ్యక్షులచేతను, 1919 సంవత్సరము జనవరి 6-వ తేదీ నాడు మధ్యాహ్నము 11 గంటలకు సైదాపేట కలెక్టరు ఆఫీసుయొద్ద, సైదాపేట చెంగల్పట్టు తాలూకాబోర్డుల వారిచేతను, 1919 సంవత్సరము జనవరి 6 వ తేదీ నాడు మధ్యాహ్నము 11 గంటలకు తిరువల్లూరు డిప్యూటీకలెక్టరు ఆఫీసుయొద్ద తిరువల్లూరు తాలూకాబోర్డు లధ్యక్షులచేతను అందికొనబడుదురు.

(2) ఇతర వివరములకు 1919 సంవత్సరపు జనవరిమాసపు చెంగల్పట్టు జిల్లాయొక్క అనుబంధమును (ఫస్ట్ మెంటురు) బాదుడు.
చెంగల్పట్టు జిల్లా బోర్డుల వారి కార్యాలయము సైదాపేట. జిల్లాబోర్డు లధ్యక్షులు.

నేటిరాత్రి! 9-30 గంటలకు నేటిరాత్రి!!
కల్లెకర్న గ్రాండు సర్కసు.
ప్రదర్శనసభము: ఎస్.ఎ.సేను, మదరాసు. 40 మంది నుడ్రనీదనటకులు! 60 అదవిజంతువులు!
శోభాయమానమైన వేడుక ప్రదర్శనము!
మాచికాలమైన గుడారమునందు గావించబడును.
ప్రతిదినము రాత్రి 9-30 గంటలకును శనివారమునాడును, ఆదివారమునాడును సాయంత్రము 4-30 గంటలకును ప్రదర్శనము ప్రారంభమగును.
ప్రొఫెసరు శంకరరావు, సోల్ ప్రొఫెసురుటరు. ఎమ్. జె. రత్నము.

మాన్య నేజరు.
ఎస్. బి. జాబులన్నీటిని ఈక్రింది చిరునామాకు వ్రాయుడు.
C/O మెస్సర్స్ ఎ. రత్నా అందుకో., (తెలిఫోన్ నెం. 620) ఆర్టిస్టులు అండు ఫోటోగ్రాఫర్లు. 157 బ్రాడవే, మదరాసు.

శ్రీ మైలవరం బాలభారతి సమాజమువారు
ఈనెల 28-వ శనివారం రాత్రి బెజవాడలో ద్రాపతి వస్త్రావహరణ నాటకమును ప్రదర్శన మొనరింతురు.
వర్చిటిక్కట్టు కావలసిన ఇతర గ్రామస్థులు వచ్చి వారిపేట్లకు ముందుగా కాగితరేసినకలయును.

Towards Peace.

(Reuter's Agency)

Great Britain

Copper in India.

LONDON, December 19.

At a meeting of the Cope Copper Company, the Chairmen said that they must presently look to Rakha Hill mines in India, for a renewal of the prosperity of the company. Large possibilities had been opened up by the discovery of a lode near Rakha, similar to that at Rakha.

Sir L. Abraham.

LONDON, December 19.

Sir Lionel Abraham has been granted six months leave of absence owing to ill-health. Mr. Malcolm Seton will meanwhile take his place.

Rubber Supplies.

LONDON, December 19.

The Rubber Sharebrokers' Association state that 95,000 tons of rubber are stored in Singapore.

Priority Permits.

LONDON, December 19.

Lord Inchcape, in a letter to the "Times," urges the immediate abolition of priority permits and licences. He says that shipment of steel frames to repair a damaged ship in India has been delayed for licence and ship has been hung up because a priority certificate was required for the propeller shaft.

Mr. Wilson.

LONDON, December 20.

It is authoritatively stated that President and Mrs. Wilson will arrive in London on December 27th on a four days' visit. They will be the guests of Their Majesties at the Buckingham Palace.

LONDON, December 20.

His Majesty is giving a banquet at the Buckingham Palace on December 27th in honour of Mr. Wilson.

Interned Ship.

LONDON, December 20.

Fifteen British merchantships which have been interned in Hamburg since the beginning of the war have arrived in Tyne with German crews.

Aviation.

LONDON, December 20.

Lord Weir, Air Minister, in a speech at Manchester, said: We now possess substantial numbers of aeroplanes and seaplanes able to carry a crew of seven and thirty passengers for twelve hundred miles without stopping at a speed of a hundred miles an hour. He suggested that big shipping and other transport organisations, should actively interest themselves in the development of commercial aviation and when peace was concluded, the state should sell its superfluous aeroplanes suitable for conversion to commercial use to private firms cheaply. The Air Board must be reorganised. The first essential step of the new ministry should be to organise international flying. This would, he said, involve an International Air Convention. The articles of this convention had already been drafted and were being submitted to the Allies. If they approved of the convention, an International Air Conference would be held and he had reason to anticipate that within the next four or five months, the principle nations would have reached an agreement on this momentous question.

Marshal Haig.

LONDON, December 18.

(Delayed). Great preparations are being made to give Marshal Haig a right royal welcome in London when he arrives on Christmas furlough. Although the official recognition of his services will come at a later date, every effort is being made to make this visit a memorial one. He will be accompanied by distinguished Army Commanders, Generals Horne, Plumer, Birdwood, Rawlinson, Byng, Lt-General Travers, Clarke, Quarter-master General, Lt-General Lawrence, Chief of General Staff, Lt-General Fowke, Adjutant-General, also Major-General, Salmond, Commanding Air force and Marshal Haig's Personal Staff. Marshal Haig will arrive at Charing Cross at one o'clock in the afternoon and will be met by the Duke of Connaught. The Party will drive via Piccadilly to the Buckingham Palace where they will lunch with His Majesty.

Cotton Industry.

LONDON, December 20.

Sir C. Macara states that any great extension of the Cotton industry at present is impossible as the renewal of many millions of spindles destroyed or damaged during the war will tax the makers of cotton machinery to the utmost for sometime to come and as prices are at present 200 to 300 per cent. above pre-war prices. The new mills, even if they could be erected, could not compete with the existing mills. Sir C. Macara also emphasised that a considerable period must elapse before the raw material can be converted into finished fabric.

Red Cross Sale.

LONDON, December 20.

The sale of pearls donated to the Red Cross in answer to their appeal realised £ 84,492 at Christie's yesterday. The principal necklace fetched £22,000. Altogether with the donations the Red Cross was benefitted to the extent of £ 1,00,000.

The Army.

LONDON, December 20.

The "Gazette" contains a despatch from Marshal Haig mentioning for distinguished and gallant services and devotion to duty a large number of officers, ladies, non-commissioned officers and men who served under his command from February 25th to September 16th. The list includes General Sir W. R. Birdwood, Lieut-General Lord Amthill and the following Indian Army officers:—Colonels R. A. Carruthers, F. W. Caulfield, C. N. Macmullen, Lt. Colonel L. H. Abbott, H. W. Cobham, J. R. Coleridge, E. A. Fagan, G. Gwyn Thomas and Majors J. Craik and R. H. Hammersley Smith.

Conditions of Peace.

President Wilson.

On British Navy.

LONDON, December 21.

Interviewed by the Paris Correspondent of the "Times", Mr. Wilson said the greatest question as regards the Peace Conference was, "will there be found enough of wisdom and purpose among statesmen to create a safeguard against future wars". The President emphasised that the difficulties and responsibilities which have arisen by the successful termination of the war must be shared by the great nations of the world as comrades of the less powerful.

Regretting his inability at present to visit the Grand Fleet, Mr. Wilson so fully realised said he had from the beginning that behind the great armies was the strong silent and watchful support of the British Navy, securing communications of the Allies that it would give him great pleasure to visit the Grand Fleet if it were possible. There had been the happiest comradeship and loyal co-operation between the Navy of Great Britain and the Navy of the United States and he was sure that all Americans were keenly appreciative of it and knew his full significance in the winning of the war.

Freedom of the Seas.

In discussing the role of the British Fleet, in maintaining what anyhow during the war had been freedom of the seas for the free people of world, continues the correspondent. Mr. Wilson spoke with a sincerity which no amount of writing can convey. His accents conveyed to me that he is a believer in the decency and honesty of the Anglo-Saxon race. The President said "I am the more anxious to go to England because I have reason to know with what unanimity of passionate conviction, the people of Great Britain and America have entertained the same conception of liberty and justice. It is essential to the future peace of the world that there should be the frankest co-operation and the most generous understanding between the two English speaking democracies. We appreciate, I believe, the grave problems which the war has brought to the British people and we fully understand the special international questions which arise from the facts of your peculiar position as an Island Empire." This verbatim text of the President's remarks, says the correspondent, does not convey the solid tone of sincerity with which Mr. Wilson dealt with this particular point of the seas.

Solid Guarantee.

Proceeding, the President said he was convinced that nothing could possibly prevent the approaching conference from producing what all the world wanted, viz. a really solid guarantee of future peace. He concluded as follows, "I am confident that by a common council, the statesmen of the world will be able to reach a just and reasonable solution to the problems which will be presented them and thus earn the gratitude of the world of the most critical and necessary service which has ever been rendered it."

Bolshevik Advance.

LONDON, December 18.

Newspapers are again drawing attention to the problem of the Allied intervention in Russia, especially in view of the situation in the Baltic Provinces where the Bolshevik forces are approaching the railway junction of Walk in Livonia and have crossed Duna at Friedrichstaf and are marching on Mitau in Estonia. Estonia forces are weak and unable to resist the advance of Bolsheviks. Meanwhile, Germans are withdrawing from the Baltic provinces and in course of the Soviets Congress in Berlin, Ebert stated that everything was being done to protect the eastern provinces of Germany against pillaging bands.

British Opinion.

The Special Correspondent of the "Daily Chronicle" points out that in Russia adherence to Bolshevism is the only alternative to starvation since the Bolsheviks control food supplies and thousands of officers are in the Bolshevik Army, because otherwise they would die of hunger. He discredits the report that the Bolshevik forces number three millions and says, the most reliable estimate is 180,000 scattered over Russia. Probably an attempt would be made to increase the force with a view to invading other parts of Europe in order to spread Bolshevism doctrines.

Maharaja of Bikanir.

Received by the King.

LONDON, December 20.

The King and Queen to-day received the Maharajah of Bikanir and the Maharajkumar Lt. Sadul Singh.

The New Indian I. C. S. Men.

LONDON, December 20.

Successful candidates in the Indian Civil Service examination for August include C. D. Deshmukh of the Bombay University; S. K. Sinha; Oxford and Cambridge; K. O. Chunder, Calcutta; S. G. Sengodaiyan, Madras; S. Lal, Calcutta; R. N. Banerjee, Calcutta; V. N. Bhinde, Bombay; M. S. A. Hydari, Bombay; and W. Hussain, Calcutta.

Dublin University Elections.

Coalitionist Successes.

LONDON, December 21.

In Dublin University Election Ex-M. P. Samuel Coalitionist received 1273 votes, Sir Robert Woods,

Coalitionist 793 W. M. Jellet, Unionist 631, Captain S. L. Gwynn, Nationalist and Ex-M. P. for Galway 257. There are two seats.

Contemplated Visit of British Naval Squadron.

To America and the Dominions.

LONDON, December 21.

Although there has been no official announcement on the subject, it is regarded as certain that a powerful British fleet comprising the latest types of heavy ships and other units will visit America. Admirals whose ships formed part of the British sixth battle squadron are so impressed with Britain's naval might that they are extremely anxious that the American people should see it for themselves. Before it leaves for America however, there will be a great review in British waters of British naval forces that have fought in the war. The report that the British fleet will subsequently visit British Dominions is generally believed. If such a tour is undertaken it is probable that the fifth battle squadron composed of Royal Sovereigns and latest battleships, and also battle squadron consisting of ships of the Queen Elizabeth class will participate.

Aerial Mail Service to India.

Great Bombing Machines to be Converted for Postal Use.

LONDON, December 21.

A very successful trial trip has been made at Belfast of one of the largest types of aeroplanes in the air Ministry's Service. It was built at Harland and Wolff. The height from ground to the top plane is ninety two feet, and span of wings is 126 feet. It is equipped with four Rolls Royce engines and carries a thousand gallons of fuel equal to fifteen hours supply, can travel nearly a hundred miles an hour. The machine was originally intended for bombing Berlin. It has accommodation for a large crew but will now be utilised by Government for aerial mail service to India.

Another Handley Page Machine.

Starts for The East.

London, December 23.

The Press Bureau announces that a Handley Page aeroplane enroute for the East has reached Egypt. Owing to weather the machine flew via Sicily and Malta stopping at night at each island.

Stars And Badges for the Forces.

New Awards.

London, December 23.

The Admiralty announces that the King approves the award of 1914 and 1915 Star in Bronze for officers and men of the Navy including Dominion forces, pilots, observers, and men of naval air services, mercantile marine officers and men serving under special naval engagements and Canteen staffs who have served aboard a warship at sea. All in respect of operations in France, Belgium, Eastern Europe including Gallipoli, Egypt, Africa, Asia and Australian theatre including German New Guinea, Bismarck Archipelago, Nauru and German Samoa. War Office announces that the King has approved the award of 1914 and 1915 Star for the Army similar to the Navy including Dominion and Indian forces and nurses.

Repatriated British Prisoners.

London, December 23.

Press Bureau announces that since armistice was declared 5288 officers, 99,247 men and 4201 Civilians have been repatriated. A special committee has been appointed to advise what further steps can be taken to trace missing men.

Result of Wales University Election.

Coalitionist Success.

LONDON, December 21.

The result of the election for the University of Wales is Ex M. P. Lewis Coalitionist Liberal 739; Mr. Mackenzie, Labour 176.

Russia

Interned Frenchmen in Russia.

French Warning to Bolsheviks.

LONDON, December 21.

The "Matin" says that the French Government has released to Bolsheviks that they will be held personally responsible for every outrage committed against Frenchmen, also that a number of Bolsheviks on Board vessel about to depart for Russia will not be permitted to depart but will be interned unless Frenchmen in Russia are immediately liberated.

Russian Bolshevik Couriers Arrested.

LONDON, December 21.

STOCKHOLM:—Finnish authorities at Helsingfors have arrested five Russian couriers whose luggage contained Bolshevik literature intended for distribution in Sweden.

No Self-Determination for Bohemia.

Czechoslovak Premier's Statement.

LONDON, December 18.

AMSTERDAM.—A telegram from Prague says: Dr. Kramariz, Premier of Czechoslovak Republic, replying to a German deputation said that the entente had allotted the whole of Bohemia to Czechoslovak State. The ideal of Self-determination belonged to the future and would not apply to Bohemia.

Poland

Landing of Poles at Dantzic.

Report Contradicted.

LONDON, December 21.

Reuter is informed from Polish official quarters that the report emanating from Berlin regarding landing of Poles at Dantzic is quite untrue and must be regarded as merely another example of German propaganda.

The Polish Army.

LONDON, December 20.

COPENHAGEN.—A message from Berlin states that fifty thousand Polish troops under General Haller have landed at Danzig. This presumably refers to the Polish Army organised in France.

France

LONDON, December 21.

PARIS.—Count Romanones had a Conference with President Wilson to-day.

Count Romanones.

LONDON, December 23.

PARIS.—The Havas Agency states:—Count Romanones left Paris yesterday morning in a motor car to visit Rheims and Chateau-Thierry. On his return to Paris, the Count said that in Spain after seeing Rheims could possibly remain pro-German.

League of Nations.

LONDON, December 23.

PARIS.—The Havas Agency states the "Matin" gives some information regarding the method of procedure to be adopted by the promoters of the League of Nations. In the first place, the Allied Governments will agree to the fundamental rule that the peoples have the right of self-determination. This will naturally lead to the limitation of armaments and compulsory arbitration. Secondly, the enemy powers will be ordered to accept the fundamental principles after which the details of the peace treaty will be discussed. Thirdly, a universal conference will decide the relations between the peoples, neutral powers being represented. Germany's admission will only be discussed after the total punishment indemnity has been paid.

LONDON, December 23.

PARIS.—The Havas Agency states, a note issued in Paris yesterday states that five French ships, including the armoured cruiser "Monsieur" are on their way to the Baltic, to see that the conditions of the armistice are carried out and to assure repatriation of prisoners.

Germany

Count Appointed German Foreign Minister.

LONDON, December 21.

COPENHAGEN.—A telegram from Berlin says:—Count Ratzau Ex-Ambassador to Copenhagen, has been appointed Foreign Minister.

Who Financed German Revolution. Great Claims of Russian Bolsheviks.

LONDON, December 21.

There is good deal of controversy in German newspapers as to who financed the revolution. The Berlin Soviet Executive admits that it received half a million marks through a mysterious man named Eltich who was subsequently arrested on an unproved charge. Herr Mueller, Chairman of Berlin Executive says that it is uncertain to whom this money originally belonged. Meanwhile M. Joffe, Bolshevik Ex-Ambassador in Berlin is sending out wireless messages insisting that Russia supplied money and that the People's Commissaries Herr Barth and Herr Haase known that this is true. M. Joffe declares that Doctor Coher at present Russian Under Secretary of State for Justice was authorised by Russian Bolshevik Government to spend a million and a half marks to organise the revolution. Then, six million roubles to further it and that altogether twenty four million marks had been placed at the disposal of German Revolutionaries by Russia.

Internal Situation.

LONDON, December 20.

COPENHAGEN.—A message from Berlin states that the Soviet Congress by a large majority passed a resolution that the National Assembly election be held on January 19th.

LONDON, December 19.

COPENHAGEN.—The German newspapers state that the condition of ex-Empress, due to old heart trouble, is critical.

LONDON, December 21.

COPENHAGEN.—A message from Berlin states that Scheidemann, in the course of a speech prior to the adoption of the National Assembly resolution, said that the Soviets were necessary institutions, but that they must not become permanent. The majority of the people disapproved of dictatorship and only the National Assembly could bring peace and bread.

LONDON, December 21.

AMSTERDAM.—The Grand Duke of Hesse is only the Federal Prince who has not abdicated. The Soviet threatens to expel or intern him until he abdicates. Strike in the mines near Essen led to severe riots. The crowd at Essen arrested the Soviet. Others stormed the mines but were driven off by machineguns.

Allied Occupation.

LONDON, December 20.

AMSTERDAM.—The "Cologne Gazette" states that three thousand Scottish troops occupy Solingen.

LONDON, December 20.

AMSTERDAM.—The Allies have informed the Soviets that they will be deported if they hamper the activities of Burgomasters. They are forbidden to distribute leaflets or otherwise attempt to undermine the loyalty of Allied troops. Erzberger has formally notified the Foreign Office that the Allies do not recognize the Soviets.

America

German Duplicity.

LONDON, December 21.

WASHINGTON.—Despite Mr. Lansing's emphatic admonition that German communications should be addressed to all the Associated Governments, another appeal has been received from the German Government as regards food and modification of armistice terms. The State Department does not publish the note, because it violates the foregoing decision and because it does not differ from previous appeals which are regarded as propaganda by which Berlin authorities are trying to escape the results of defeat.

League of Nations.

WASHINGTON, DECEMBER 21.

Senator Lodge, Republican leader addressing the Senate, advocated the postponement of a League of Nations until after peace declaring that it should be considered separately later.

China

Opium Scandal.

London, December 20.

SHANGHAI.—The North China "Daily News" makes the sensational allegation, that an enormous illicit traffic in Morphine and Indian opium is being done by the Japanese in China. The paper affirms that 18 tons of Morphine are imported into China from Japan every year and distributed by the Japanese Post Office to the Japanese pedlars. It is also affirmed that 2,000 chests of opium were imported into Tsingtao from Calcutta via Kobe from January 1st to September 1st. The price at K. was, £240, per chest. The opium sells in China at £2000 per chest. The tax levied by the Japanese authorities at Tsingtao was £800 per chest, altogether equivalent to a yearly revenue of £3,000,000. Opium travels on Japanese Protected Tsingtau Railway as military stores. There is also a large import via Dalny into Manchuria. The customs authorities at Dalny and Tsingtao are wholly Japanese.

Italy

Allied Russian Policy.

M. Milinkoff.

Need For More Vigour.

LONDON, December 20.

ROME.—In the course of an interview, M. Milinkoff, former Russian Foreign Minister, declared that Russia was threatened with a most appalling catastrophe in history. The Allied intervention was absolutely necessary. A small effort would have saved Russia a year ago, but to-day a strong army would be required. The Allied Labour and Socialist opposition to the intervention was, he said, due to the erroneous belief that Bolshevism meant economic progress. But it was in reality a terrible setback. Ninety-nine per cent of the population of Russia, including moderate socialists, were in favour of Allied intervention.

Spain

Spain's Participation in Peace Conference.

Why it is Necessary?

LONDON, December 21.

PARIS.—Count Romanones, Spanish Premier, interviewed by the Matin said Spain being practically an island the freedom of seas was a condition of her existence. It was vitally important therefore that she should attend the Peace Conference.

Australia

Lord Jellicoe's Visit.

LONDON, December 20.

MELBOURNE.—In the House of Representatives it was announced that Lord Jellicoe was leaving England for Australia in February to review the whole naval position in Australia. Australia was he said:—Proud that her importance was deemed sufficient to justify the Admiralty in sending so illustrious a sailor, thereby ensuring to Australia the best and most modern advice.

General

Sporting.

London, December 20.

In declining Lipton's offer for 1919 the New York Yacht Club says:—It considers that war circumstances render the present time inappropriate for such a purely sporting event.

King's Xmas Greetings to the Forces

London, December 24.

The King has sent the following message to the forces:—"Another Christmas has come round and we are no longer fighting. God has blessed our efforts. Their Majesties specially greet the disabled sick and wounded and hope that they will be cheered by the vision of good days of peace for which they have sacrificed so much."

Indian Prisoners.

LONDON, December 19.

COPENHAGEN.—The Indian Prisoners of War, who are awaiting repatriation in Hald camp, are suffering severely from cold. They sit huddled together round stoves and leave the barracks only to fetch fuel.

Bulgium

38 Million Francs Restored to Belgian Govt.

London, December 21.

BRUSSELS.—Germany has restored thirty-eight million francs to Belgian Government.

Austria

Punishment of War-Makers.

London, December 21.

AMSTERDAM.—A message from Vienna states that the Germano-Austrian National Assembly has adopted a bill for the prosecution of leaders responsible for the war. The Secretary of State for social welfare said that there were at present 40,000 unemployed in Vienna and the number was increasing daily. In German Bohemia 25 per cent of the working class is unemployed.

Rumania

Socialist's Policy of Rumanian Government.

Breaking up of Big Estates.

LONDON, December 18.

JASSY.—Premier Bratianu submitting the policy of the new Government promised universal suffrage and breaking up of large estates and their distribution among peasants.

GREAT BRITAIN

Belfast University Election Result.

LONDON, December 21.

In Belfast University Election Sir William Whitla, Unionist received 4887 votes and Mr. S. Dolan Sinn Féin 118.

Indian Telegrams.

FROM OUR OWN CORRESPONDENTS

(BY WIRE.)

Delhi

Indian National Congress.

President's Arrival.

Huge Ovation Recorded.

DELHI, December 25.

Pandit Madan Mohan Malaviya, the President elect of the Indian National Congress arrived here at noon to-day. Despite the resolution of the reception committee to receive him informally a telegram was sent by the Delhi public to Pandit at Ghaziabad requesting him to alight from an earlier train he was travelling by, on the ground that the Delhi public was not ready to receive him before noon. In response to this telegram the Pandit stayed at Ghaziabad station where he was met by Mr. Asaf Ali who escorted him to Delhi by the noon train. At Ghaziabad the carriage in which the Pandit was travelling was decorated by Home Rule flag. At Delhi station crowds began to collect about two hours before the arrival of the train and by the time the train came in thousands got admission to the platform, while thousands contented themselves by staying outside the station. The train conveying the president-elect steamed in at 1 P.M. and he was received on behalf of the Reception Committee amidst deafening cheers of Vande Mataram by the Chairman and Vice-Chairman and the two Secretaries of the Reception Committee, while the All-India Congress Committee was represented by Mrs. Besant and two General Secretaries of the Congress. After the train halted at the Station in spite of vigorous efforts of the volunteers to keep crowd back rush was made at the President's carriage and he was accorded a huge ovation. It was sometime before the president's party was allowed to come outside the Station and attempts were made to form a small procession of about four motor cars to take the Pandit to his quarters in the Civil Lines but the enthusiasm of the crowd was so great that some time elapsed before the Pandit was allowed to take his seat in one of the cars that were in waiting. The crowd then persisted in taking him out in a procession and driving him through the main streets of Delhi. At first they took hold of the car and began to drive it themselves. This the Pandit would not allow saying all his life he had devoted himself to the service of his motherland and if they persisted in driving him in the manner proposed he would get out of the car and walk his way home. Every attempt of the crowd was not to let the car pass unless the Pandit agreed to be taken through the principal roads. The Pandit had to make several appeals exhorting them to obey the District Magistrate's order before his car was allowed to proceed, though at snail's pace. Thousands of people who had collected ran in front of and alongside his car until the Kashmir Gate was reached when the car was allowed to proceed straight at the request of the Pandit. In the car conveying him were seated the Chairman of the Reception Committee and Mrs. Besant. Messrs. Ramaswamy Iyer and Asaf Ali.

Large members of leading delegates including Mr. Jinnah, Mr. C. R. Das, Mr. B. C. Pal, Mr. B. G. Horniman, Sir D. M. Petit and others arrived this morning. The All-India Congress Committee meets this afternoon while the Press Conference meets at 6 P.M., it being understood that the meeting will be strictly private.

It is understood that the whole of presidential address is not yet ready and most of it will be delivered improvising.

Excess Profits Tax.**Finance Member's Correction.**

DELHI, December 24.
The Hon. Sir James Meston, Finance Member, has addressed the following letter to the press: Sir, in a recent issue, you published an account of a meeting of the Indian Merchants' Chamber and Bureau, which took place at Bombay on the 18th instant. Certain inaccuracies have crept into the report of the remarks which I made in reply to a speech by the Hon'ble Mr. C. V. Vaidya, the President of the Chamber. Speaking on the excess profits duty, I am reported as having said that the responsibility for the bill was not mine. This is certainly incorrect and nothing could have been further from my intention than any such disclaimer. Again the statement is assigned to me of preferring Indian securities if they offered an equal degree of security. The sentence is meaningless and presumably refers to the investment of the paper currency reserve. What I said was that Indian securities were unobjectionable for this purpose if they afforded an equal degree of assurance with sterling investments, being made available in an emergency to secure the encashment of our paper money. I should be obliged if you will insert this correction.

Yours Faithfully,

DELHI, December 24.

J. S. MESTON.

Hindu Moslem Relations.**Hindu Sabha's Appeal.**

DELHI, December 24.
The Secretary of the All-India Hindu Sabha has addressed a letter to the drafts committee of the Indian National Congress and the Secretary of the All-India Moslem League saying that in view of the fact that Bakrid riots disturb the harmonious relations of the Hindus and Mohammedans more than anything else, the Subjects Committees of the Congress and the League should be asked to consider the desirability of appointing a mixed commission of the representatives of the All-India Hindu Sabha and the All-India Moslem League to enquire into the causes which led to the deplorable riots which took place last year in the Shahbad district of Bihar and at Katarpur in the district of Saharanpur this year, and to suggest measures to prevent their recurrence in future. A resolution to this effect is likely to be placed before the Hindu Conference.

Additional Members in Franchise and Subject Committees.

DELHI, December 25.
A press communique says:—When Reforms Committees examine questions affecting the Government of India the Hon. Mr. A. P. Muddinar, C. I. E., and Hon. Khan Bahadur Main Muhammad Shah, C. I. E., will be additional members of the Franchise Committee and Sir P. D. Puttani, K. C. I. E. and Mr. G. Rainy, C. I. E., will be additional members of the Subjects Committee.

War Loan Scrip.**A Press Note.**

DELHI, December 24.
A Press Communique says:—Investors in the Indian War Loan of 1917, who received temporary scrip as a substitute for bearer bonds are informed that bearer bonds have now arrived in India. The payment of the next half yearly interest which will be due on the 15th February 1919 will be made as on previous occasion on production of the temporary scrip, but the latter will not be returned to the holders, who will receive, together with the payment order for their interest, the new bearer bonds with unpaid coupons attached from the Public Debt Office at Calcutta, Bombay or Madras as the case may be. Holders of temporary scrip may at their option tender in person or forward it by post to any of the Public Debt Offices above-mentioned. Holders not resident in one of the Presidency Towns may forward their temporary scrip to the Public Debt Office concerned either direct or at their option through the nearest treasury. If the scrip is forwarded direct to the Public Debt Office intimation should be given to the latter or the treasury at which the payment of interest on the bearer bond is desired. If the scrip is forwarded through a treasury it will be assumed that payment is desired at that Treasury. As regards holders of temporary scrip who are residents in Burma, the procedure will be to forward the scrip to the Assistant-General, Burma, who will make an interest payment order to the treasury named by the holder and will thereafter forward the scrip to the Public Debt Office, Calcutta, for issue of the bond direct to the holder. In all cases the temporary scrip should be receipted by the holder on the reverse in the space for the purpose. As bearer bonds are issued only in denominations of Rs. 100, Rs. 500, Rs. 1000, Rs. 5000 and Rs. 15,000 the holders should if they have any special preference in the matter specify in the receipt the number of bonds of each denomination required by them.

Calcutta

Calcutta, December 24.
Sir Harcourt Butler, Lieutenant-Governor of the United Provinces arrived by special train at Howrah station this morning. His Honour is a guest at the Government House till the 29th on which date he leaves for Allahabad.

Reform Committees.

CALCUTTA, December 24.
The Franchise and Subjects Committees under the Reform scheme in their Calcutta sitting will examine forty five witnesses from Bengal representing twenty different associations. They include twelve Europeans, thirteen Bengalee Mohammedans, fifteen Hindus, two Marwaris, two Anglo-Indians and one Indian Christian.

H. E. The Viceroy.

CALCUTTA, December 24.
His Excellency Lord Chelmsford returned to Calcutta, from his shoot in Cooch Behar at 2 this afternoon. The Maharaja of Cooch Behar also arrived by the same special train. The shoot which took place in the reserved forest is said to have been successful.

AMONG the distinguished visitors in Calcutta during the Christmas week are the Maharaja of Kapurthala, who has arrived and the Maharajas of Solindia and Mysore and the Nawab of Rampore.

THE Bengal blacksmiths taking advantage of the present season for Congress and Conferences have decided to hold a Conference of their own at Dacca which will be attended by representatives of their castemen from different districts of Bengal.

In view of the rapid rise in the price of cloth again a Government cloth shop has been opened by Mr. W. M. Crawford, Deputy Commissioner of Manbhum, in Purulia Court compound where cloth can be purchased at reduced rates. Mr. Crawford is taking similar measures about food grains.

SOMETIME ago Mr. Hasanta Kumar Mukerjee of Dacca police was shot at by some anarchists at Kotta Bazar, Dacca. He was under the treatment of Lt-Col. Newman and Dr. J. N. Chatterjee of Nitford Hospital and has now completely recovered from his injuries. The police officers of Dacca have just presented a gold wrist watch to Dr. Chatterjee in recognition of his excellent services to the wounded police officer.

Bombay**Fire in Bombay Harbour.**

Bombay, December 24.
This morning a fire broke out in a shed at Alexandra Dock and resulted in damage to the extent of half a lakh of rupees. The scene of fire was a godown containing bags of bean, oat and other stores belonging to Supply and Transport Corps.

In continuation of the note regarding passages it is further notified for public information that the Controller will not exercise control over the steamers announced to sail from Bombay or Karachi at a date not later than 18th January and applications for passages need not be made to the Secretary, Passages Committee by persons who have booked passages with steamship companies, on steamers leaving before or on that date.

Punjab**Mr. Patel's Bill.**

LAHORE, December 24.
The Day Samaj of Lahore at a meeting on the 16th instant passed a resolution strongly supporting the Hon'ble Mr. V. J. Patel's Inter-caste Marriage Bill. The meeting was attended by about seven hundred members and sympathisers of the Day Samaj. The resolution requested the Government to lend its weight to the Bill and thus remove a great and standing wrong against the progressive section of Hindus.

THE Maharaja of Faridkot died on Monday, the 23rd morning.

United Provinces**Ali Brothers Arrival at Allahabad.**

ALLAHABAD, December 25.
Messrs. Mohamed Ali and Shakat Ali arrived at Allahabad last night by Jubbulpore passenger and met with a great reception at the station by a large gathering of Hindus and Mussalmans.

South India

PONDICHERY, December 24.
It is officially announced that M. Martinez, the Ex-Governor of French India, is nominated as the Director of the Ministry of Colonies, Asiatic Service.
M. Germanie is semi-officially confirmed to have been appointed the Governor of French India.

It is reported that M. Gieble, the Major and M. Granadigan, Advocate, are starting for France as representatives of French India, the object being to bring about some constitutional change concerning principally the enlargement of Pondicherry.

Latest Telegrams.

London, December 23.
The Belgian Communique says:—The first Cavalry Brigade entered Germany and reached Dalsdorf.

London, December 21.
Cambridge University Election resulted as follows:—Mr. J. F. P. Rawlinson. (Coalition Unionist) 2034. Sir J. Larmor (Coalition Unionist) 1986. Mr. W. C. Waethan 1229. Mr. J. Q. Squire (Labour) 641. There are two seats.

London, December 24.
PARIS.—The Havas Agency states:—President Wilson had a Conference with Mr. Hoover, United States Food Controller, regarding food situation in Germany. In this connection it is emphasised that nothing can alter America's determination to feed Her Associates First, neutrals second, and Germany last. Mr. Wilson wishes to finish the unofficial part of his visit to Europe, namely his visits to Italy Belgium and devastated parts of France after returning from England. He hopes to finish completely during the first week in January and then settle down to peace work in earnest.

London, December 24.
PARIS.—The Havas Agency states:—King Alfonso has sent a warm Telegram of thanks to President Poincare for medal conferred on him in recognition of the His Majesty's services in the cause of French prisoners of war. The King says he would have been glad to have always felt the sincerest friendship.

(Un-corrected.)

London, December 24.
PARIS.—The first direct train from Paris to Brussels leaves Paris on Friday afternoon at half past three and is due in Brussels next morning.

[Associated Press]

Indian National Congress.**Presidential Address.**

DELHI, December 26.
The following is the presidential address of the Hon. Pandit Madan Mohan Malaviya delivered at the thirty-third Indian National Congress at Delhi on Thursday December 26th, 1918.

Brother delegates, Ladies and gentlemen:—As has often been said the presidency of the Congress is the highest honour which the people of this country can bestow upon any one. It is doubly so when it is conferred a second time. This honour is enhanced in the present instance by the fact that you have been placed to call upon me to guide the deliberations of our great national assembly at a time when momentous events which affect India as well as the rest of the civilized world are taking place, and when questions of the most far reaching importance which have a direct and immediate bearing on our future are to be considered by the Congress. I am most deeply grateful to you for this signal mark of your confidence in me. I am also grateful to my esteemed friend Mr. Vijayaragava Chariar whom I so much miss in the Imperial Legislative Council where his unyielding independence and incisive logic made him a source of great strength to the people's cause and his partiality for an old friend led him to think that my election would serve that cause better at this particular juncture. I sincerely wish I could feel that I deserved all this honour and confidence. I pray to God that with your generous help I may prove not unworthy of it and that our deliberations may be such as will redound to our credit and the honour and advancement of our country.

The importance of this session of the Congress does not need to be emphasized. We meet to-day in this ancient capital of the Indian Empire, hoary with all its historic traditions and associations. It irresistibly brings to our minds a crowd of thoughts happy and the reverse of the glories and the vicissitudes which our ancient land has known. The impulse to dwell upon them is strong but I will not do so at this place. I will dwell here rather upon the living present. We are meeting at a time when the civilized world is celebrating the happy end of the greatest and bloodiest war known to history. That end was announced in a memorable utterance by the distinguished Premier of England. When addressing the people of Britain he said "you are entitled to rejoice people of Britain that the allies the dominions, and India have won a glorious victory." It is the most wonderful victory for liberty in the history of the world. You, too, my countrymen are entitled to rejoice as you have actually been rejoicing that this great victory has been won. You are also entitled to feel justly proud that our country has played a noble part in this great war and made a magnificent contribution to its glorious end. As His Excellency the viceroy very well said the other day she was early in the field helping to stem the rush of Teutonic hordes and she has been into the end and her troops largely contributed to the staggering blow in Palestine which first caused our foe to totter to his fall. India had many grievances against England when the war broke out, but she had not lost faith in the Britons love of justice and liberty. And the moment the message of His Majesty the King of England and Emperor of India was received announcing that he had been compelled to draw the sword in defence of liberty and of treaty rights and obligations, India loyally put aside her grievances, buried her differences and her Princes and people readily identified themselves with the cause which England had taken up because it was the cause of righteousness and liberty. Both our national traditions and our national aspirations predisposed us to that attitude. In days long past the memory of which is still cherished our ancestors had waged the greatest war recorded in our history, the Mahabharat, and so sacrificed the entire method of the nation to establish the triumph of righteousness and for thirty years we had been carrying on a constitutional struggle to obtain some measure of power to administer our own affairs. Consequently all classes and communities of our people enthusiastically united in giving an assurance of unwavering loyalty and unflinching support to His Majesty the King Emperor in the prosecution of the war to a successful end. The Ruling Princes and the people of India made what His Majesty was pleased lovingly to describe in his gracious message of September 14, 1914 as "prodigal offers of their lives and treasure in the cause of the realm. Let us thank God that our deeds have been as good as our word. We have helped to the full extent of the demand made upon us and more in men money and material. Both our honoured Ruling Princes and our peasants have contributed their quota of personal service to the war and both have made money contributions in numerous instances beyond their means.

From the day His Majesty's message was received India urged with one voice that her valiant soldiers should be sent to France to be in the forefront of the conflict. Our late Viceroy Lord Hardinge, who trusted the Indians and who was trusted of them appreciated our proposal and with the foresight and courage that distinguished him he despatched the Indian troops to France. Both India and the Allies owe him gratitude for his act of statesmanship. Our troops saved the situation in France in 1914 and covered themselves with glory. The full value of the contributions of the Princes and people of India in money and resources remains to be calculated, but we know that it amounts over two hundred millions or three hundred crores. As regards our contribution in men, the Secretary of State for India stated the other day in Parliament that 1161789 Indians had been recruited since the war began and 1215331 men had been sent overseas from India and that of those 101439 had become casualties. These are contributions of which we have every reason to be proud. More proud are we of the fact that through all these four years of trial and tribulation in the face of the extreme suffering which the war inflicted upon our people and even when the sky seemed to be much overcast, India remained unshaken equally in her loyalty to the King Emperor and in her resolves to do her utmost to help the Empire till the end. This is particularly

(message incomplete)

ఆహారపదార్థములు.

అధికారుల ప్రకటనము.

సివిల్ సర్జన్ జైర్జర్జు ఆర్. బి. ఉడ్డు. పి. ఎస్.

గారు మాటలు వ్రాయుచున్నారు:—

విశ్వము, కడుపు, రాగి, జిన్నెలు, కంబు, రత్నకర్మన ఆహారపదార్థములు, మానెంజలు, చక్కెరను, మదరాసు నుండి ప్రయోగింపి సర్టిఫికేటులను అధికారులయొద్దనుండి తెచ్చు కొనక నే ఎగుమతి చేసికొనుటకు అధికారిమీదునుబడినది. తిరు నల్వేల్లి, సంకొటలకు చుట్టూ తయారుచేయుచున్న జెల్లము నల్లికపమునందు తయారుచేయుచున్న చక్కెరను సయి తము సర్టిఫికేటుల పొందక నే ఎగుమతి చేసికొనవచ్చును.

రంగూనునందు 1919 సం॥ను అగు విశ్వపురంబుపు ధరలను నిర్ణయించుటకు ప్రభుత్వమువారి భోజనపదార్థముల అధికారి నిర్ణయించి నాడు. వారు నిర్ణయించిన 2 ముగులు గల విశ్వపురపస్తా 2½ ముగులు గల నూకల బస్తాలను మదరాసునందు లైసెన్సుకు పొందిన వర్తకులు అమ్మకలసిన ధరలను తెలుపుచున్నాను. తూర్పుకుడి తప్ప తక్కిన తూర్పుతీరపు రేవులలో స్తేయర కేపు రూ 86 1/2 మాత్రమే వసూలు చేయవచ్చును. అయినను ఈకేపు డిసెంబరు 16 వ తేదీలోపుగ వచ్చుస్తేయరలకు అన్వయించదు.

విశ్వపురకము	రంగూను	బస్తాధర
విశ్వపురధర	రూ. ఆ. పై. రూ. ఆ. పై.	
పెద్దచురల రకము	885-0-0	12- 8-2
చిన్నచురల రకము	845-0-0	12-12-0
ఎస్. క్యూ (ప్రెయిలుటలరకము)	858-0-0	18- 0-8
మూడుచుక్కల రకము	871-8-0	18- 4-11
రెండుచుక్కల రకము	886-0-0	18-10-0
ఏ 1 నూకలు	885-0-0	16-14-0
ఏ 2 ,,	280-0-0	14- 4-10
ఏ 3 ,,	210-0-0	12- 4-10
ఓ 1 ,,	300-0-0	14-14-0
ఓ 2 ,,	250-0-0	18- 7-2
ఓ 3 ,,	180-0-0	11-11-8

ఈ క్రింద యుదహరింపబడిన రేవుల ధరలను మద రాసు ధరలతో తీసివేసిన యెడల తేక కలిపినయెడల అచ్చటి ధరలు నిర్ణయము కాగలవు.

రేవులు	విశ్వము	నూకలు
	ర. ఆ. పై.	రూ. ఆ. పై.
విశాఖపట్టణము	— 0-5-11	— 0-6-8
కాకినాడ	— 0-8-6	— 0-8-1
నాగపట్టణము	— 0-5-1	— 0-5-11
గూడలూరు	— 0-8-10	— 0-5-0
తూర్పుకొడి	+ 1-1-5	+ 1-6-4
కొచ్చి	+ 1-0-0	+ 1-5-1
కల్లికోట	+ 1-0-8½	+ 1-6-5½
తలచేరి	+ 1-2-0	+ 1-7-7

ధిల్లీ నుండి భోజన పదార్థముల సహాయధికారులు నా క్రిందివిషయములను తెలుపు చున్నారు:—

భోజన పదార్థముల కొనిపెనునగురిన, ఒక రాష్ట్రము నుండి మరియొక రాష్ట్రమునకు ఆహారపదార్థములను పంపు కొనుటకు ఉత్తరువులను నిప్పించ కొరకు ఆనేకమంది వర్తకులు దరఖాస్తులు పంపుకొనుచున్నారు. ఈ విషయమున యుత్తర విద్యుటకు సివిల్ సర్జన్ జైర్జర్జులకే అధికార మున్నది. కావున ఇంకముందు దరఖాస్తులన్నియు జైర్జర్జులకే బంపవలయును. కొనిపెనునగురికి నచ్చు దరఖాస్తులు గమనింప బడవు.

నా కావిషయము-అప్రేలియా.

మెల్బోర్న్, డిసెంబరు 20:— ఎడ్వీరలు జెల్లికో గారు అప్రేలియానుండి నా కావ్యరహిత విషయములను జూచుటకు ఫిబ్రవరిమాసమునందు ఇంగ్లండునుండి బయలుదేరి వచ్చుచున్నా గని ప్రతినిధిసభవారును మంత్రులును ప్రకటించిరి. అట్టి మహా ప్రాజ్ఞునిచే అప్రేలియాను అతి అధునికమగు సలహాలనిప్పించు టకు పంపవలసిన ఆకర్షకతను ఎడ్వీరాల్టిగారు గమనించిరి గర్వింపుచుంటి చని నారు వ్రాసిరి.

వృత్తాంతములు

పరిష్కృత మహారాజుగారి మృతి:—మహారాజు గారు సోమవారమునా దుదయమున చనిపోయిరి.

నయాజేంకర ప్రజలు యుద్ధవిరామోత్సవమున గత సోమవారమునాడు సత్పిరి. జూబిలీ హాలులో మారికథాకాల తేటములో ఉత్సవ మారంభమయ్యెను.

బంగారీ వడ్రంగులు పనివారు ప్రస్తుత కాలగను మహా నభాకాలము నభకాలముగా జేసికొని ధక్కాబొందు తా మొక ప్రత్యేక మహాసభను జరుపుకొనుటకు తీర్మానించిరి.

క్రిష్టమను సమయమునకు కథర్లా మహారాజుగారు కలకత్తాకు వచ్చిరి. సింధియా మహారాజుగారును మైసూరు మహారాజుగారును, రాంపూరు నవాబుగారును రానున్నారు.

సంయుక్తరాష్ట్రముల లెప్టినెంటు గవర్నరు గర్ మార్కోవ్చుట్టరుగారు 24-వ తేదీ యుదయమున చౌరా స్టేషనునందు దిగిరి. వారు 29-వ తేదీనటమండి అలహాబాదుకు వెళ్లుదురు.

మెయ్యపుర ప్రభువుగారు మాన్ బీహారునందు చేటకై వెల్లియుండి 24-వ తేదీ యుదయము కలకత్తాకు తిరిగివచ్చిరి. మాన్ బీహారు మహారాజుగారును ఆ స్పెషలు బండిలోనే వచ్చిరి.

నేలసహాయనిధి:—ఈ నిధివారు తయరుచేయుచున్న సహాయమునకు కృతజ్ఞతతో మెహసాబేయియాలోని సైనికులు క్రిష్టమను సంవత్సరమున వందన పూర్వకముగ సద్భావమును వెల్లడించుచున్నారని జనరలు మార్షలు గారు నిధికార్యదర్శికి తంతిపార్త నంపిరి.

మిత్రమందలి విజయమున కన్నప్రదానము:—కలకత్తా నగరమున బాబు కేశరరాం పోద్దానగారు పెక్కువేలమంది కన్నదానముచేసిరి. మొదటివందనలో కొన్నివేలమంది భోజన ము చేయుచుండగా రోజున్న ప్రభువుగారువచ్చి చూచి వెల్లిరి.

24-వ తేదీని బొంబాయియందలి అలెగ్జాండ్రా నాకా నిర్మాణ స్థలమున ఒకవోటు అగ్నిగలిగి 50 వేల రూపాయల నష్టమును గలిగించెను. సైన్త్ర ట్రాన్స్పోర్టు దళమువారి గోదా మునం దగ్గి కలిగినది. అందు ఓటుధాన్యమును, కానుగింజలు నుండెను.

బట్టధరలు మజల పెరుగుచున్నందున మాంఛుడిట్టి కమిషనరుగారు క్రాఫర్టుగారు పురూలియాకోర్టు ఆవరణమున ఒకగవ్వ మొట్టు బట్టలదుకాణమును దేవచిరి. అచ్చట బట్టలు చౌకగా విక్రయింబడునట. ఆహారవస్తువుల విషయమునను క్రాఫర్టుగారు రెట్లే యేర్పాటు చేయుచున్నారని తెలియు చున్నది.

ధక్కాయందలి కత్తా బజారులో కొందఱు అరాజకులు ధక్కాపోలీసు ఉద్యోగమునందు తనంతకుమారు ముఖర్జీ గారిని తుపాకితోగాల్చిరి. లెప్టినెంటు కర్నలు న్యాయకో, జె. ఎస్. ఛట్టర్జీగార్లు వారికి చికిత్స చేయుచున్నాను. ఛట్టర్జీ గారు ముఖర్జీగారికి చేయుచున్న సేవకు బహుమానముగా పోలీసు అధికారులు అతనికి ఒక బంగారు మనికట్టుగడియారము నొసగిరి.

యుద్ధబుణపత్రములు:—ఇదివరకు పత్రములు రానందు న వానికి బహులుగా చీట్టుయి వ్యయమైనది. ఇప్పుడు పత్రములు వచ్చినవి. 15-2-19 వ తేదీని యియ్యవలసిన 6 నెలలవడ్డీనిపుచ్చు కొనగోరువారు వెనకటివలెనే-అచీట్టుల మాపనే నడ్డీ యును (కొత్తపత్రములు నయియ్యబడును. కలకత్తాబొంబాయి చెన్న పురములందు పల్లికుడెటు ఆఫీసులనుండి “అన్వయము కావను” అగునాడ వానితో నియ్యబడును. గాన చీట్టుల స్వయముగా గాని టపాద్వారాగానినదగు మామవట్టణములలోని పల్లికుడెటు ఆఫీసులలో జేసికైన ఏరాష్ట్రమునా రాష్ట్రమునకు సంబంధించిన ఆఫీసుకు పంపదగును. అందులకు సామ్యు ఏ ప్రెజిడెంట్ పంపవలెనో గూడ వారు(వాయవరెను. చీటిని ఏదైన ప్రెజిడెంట్ ఆఫీసుద్వారా పంపినసామ్యు అప్రెజిడెంట్ ఆఫీసుకే పంప బడును. బర్మాదేశములు చీట్టుల బర్మా అక్కౌంటెంటు జనరలుకు పంపవలెను.

విషియన్ కమర్షియల్ అప్యూరెన్సుకంపెని లిమిటెడ్, బొంబాయి:

మదరాసు బ్రాంచి: నెం 5, లంబు శెట్టిపేథి, మదరాసు.

ముఖ్యమైన ప్రకటన.

రాజమహేంద్రవరము, బెజవాడ వట్టణములందు తిరుమల్ల వెంకటసుబ్బరావు గారికి గ్రాంటుచేయబడిన యీ కంపెనీయొక్క ఏజన్సీ రద్దుపరువబడిన దని యందు మూలముగా యీ కంపెనీకి సంబంధించిన వారందరికిని తెలియబరచుచున్నాము. వారికి యీ కంపెనీ నీతో నేటిదినమునుండి ఎట్టి సంబంధమును లేదు.

(క్యాంపు) బెజవాడ } జె. కె. రాజారావు కంతులుగారు, కార్యదర్శి,
తేది. 20-12-16. } (1408) మదరాసు బ్రాంచి, (క్యాంపు) గుంటూరు.

ఆయుర్వేదకళాశాల, చెన్నపురి. (1045)

ఈ కళాశాలలో చేరిన ఆయుర్వేదభూషణ, భిషగ్వరపరీక్షలకును, అఖిలభారత ఆయుర్వేద విద్యావీర పక్షమున జరుగు ఆయుర్వేదాచార్య, విశారద, వైద్య, ఈ పరీక్షలకును ప్రత్యేకశాఖ లేర్పరువబడి విద్య కలవబడును.

నూతన తరగతులు 1919 జనవరిలో ప్రారంభమగును.

జీతములు:—ఆయుర్వేదాచార్య కాఖకు నెలకు రి రూపాయలు. తదితర కాఖలకు రి రూపాయలు. మాత్రమే. ప్రవేశపరీక్షయందు తీర్పు లగు కొందరికి భిద్యార్థి జీతము లొసగబడును.

యోగ్యతాంశములు:—భిషగ్వరకాఖకు తప్ప తక్కిన కాఖలలో చేరగోరువారికి సంస్కృతమున చక్కని భాషాజ్ఞాన ముండవలయును. భిషగ్వరకాఖకు మాత్రము అంధమునగాని, ద్రవిడమునగాని చక్కని జ్ఞాన ముండిన జాలను. ప్రతికాఖకు 50 గురకు మాత్రమే ప్రవేశము గలదు.

వివరములను తెలియగోరువారును దరఖాస్తు ఫారములను బడయగోరువారును మదరాసు మాంటూకోడ్డులో నుండు తింతిలివాసము: } చెన్నపురి ఆయుర్వేదకాలేజి ప్రెసిడెంట్
“వండిట్” } పండిత డి. గోపాలాచార్యగారికి
మదరాస్. }

వ్రాసికొనవలయును.

ప్రజాభిప్రాయములు

I ట్రాముబండ్లలో చిక్కులు

ఆంధ్రప్రదేశ్ సాంపాదకవర్తక:

అయ్యో, నిన్నటిదినమున నేను బాట్టిటపురు నుండి తిరువల్లి క్లెజ్ కి ట్రాముబండిలో పోవుచుండగా, "సరిగా దుస్తుల ధరించి" శరీర భాగమును కప్పుకొనవట్టి యొక ప్రయాణికుని ట్రాము సేవకు దొకడు బండిలోనుండి యీకలకు లాగుచుండగా నేను చూచితిని. ఆ ప్రయాణికుని దొక చక్కని పరిశుభ్రమైన తువాలను వైచేసికొని యుండెను. బట్టులు కలుపుకొన నన్న యాదినములలో శరీరము నంతటిని కప్పుటకు తగిన వెద్ద కన్పించును కొనలేనిది అతడు నుడివెను. నేను నేను క్రోత్రయ ట్రామానునివలె వస్త్రులు ధరించి తిరువల్లి క్లెజ్ కి నుండి ట్రాము లో బయలుదేరితిని. ఒక హిందూస్త్రీ తనవద్దనున్న ముట్టకు కూడ ట్రాక్సెట్టు నేల కొనవలయునని అడిగినందున కొక ట్రాము సేవకు దామెను "గాడిద" అని చూపించి సారంభించెను. ఈతని వర్తనము బాగులేదని నేను బలికి, యీసరికి జరిమానా విధింపుమని ఇనస్పెక్టరుతో తెలిపితిని. అంతట ఇన్స్పెక్టరు, నేను సరిగా చేసామును కన్పించుచో కప్పులేదనియు, అందుచే బండిలో నుండి ఆకలకు బోవలయుననియు ప్రత్యుత్తర మిచ్చెను. నేను "సరిగా దుస్తుల ధరించితి"ననియు, అందుచే నా శరీరమునంతయు కప్పునలెను అనవరము లేదనియు నుడిపితిని. ట్రాముబండి అరగంటగలకు ఆపివేయబడినది. ప్రయాణికులు నావత్తున వాదించియు లాభములేక తనవారిని తాముబోయిరి. ట్రాము బండి తిరువల్లి క్లెజ్ కి పోలేను స్టేషనుకు గొంపోయెదను. నేనందులలోనే కూర్చుండి యుంటిని. నేను పోలేను సలు ఇనస్పెక్టరుకు వద్ద స్టేటుమెంటు నాఖలుచేసితిని. అతడు ట్రాము ఇనస్పెక్టరు వద్దకుండి కూడ యొక స్టేటుమెంటు పుచ్చుకొని వీనిని తాను వైచికావలకు పంపెనని చెప్పెను. అతనియొద్ద నాటిక్లెజ్ కు సాము వాపనునకై యుండితిని. ట్రాముకం పెసివారి విషయమునుపరిశీలించి, తమ సేవకులు ఒక్కొక్కరు మర్యాదగా ప్రవర్తించునట్లు కట్టిచేసి, తమ సేవకుల వర్తనమునకు తమచివారమును లిఖితరూపముగ తెలుపుదురని విశ్వసించుచున్నాము.

మదరాసు 25, డిసెంబరు, 18. ఎన్.కె. రామస్వామి.

II బెజవాడ విద్యార్థి విషయము.

ఆంధ్రప్రదేశ్ సాంపాదకవర్తక:

అయ్యో, 8-12-18 వ తేదీన బెజవాడయందు శ్రీ పరమహంస పరివ్రాజకాచార్యేశ్వర్యుని చిరునావలీ విరాజమానులగు వైష్ణవ సామ్రాజ్యమున ననబడిన శ్రీ బోధాసంధ భారతీస్వాములవారి యాధిపత్యముక్తిగ జరుపబడిన సభ విషయమై 18-12-18 తేదీన యాంధ్రప్రదేశ్ యందు బరికటింపబడిన విషయములు కొన్ని సత్వేతరములు. శ్రీ పాటి బండ వేంకటరమణయ్యకంతులు గారును శ్రీ కవుతా నూర్య సారాయణ రావుగారును భర్తనిర్ణాయకసభ ప్రస్తుతము గొన్ని దినములకంటె మధ్యమక్షములవారును కొనసంధిక వర్త్యులు నిర్దిష్టదినమునకు రావాల మని తెలిపినందున నిలుపు చేయబడినది శ్రీ కళ్యాణానంద భారతీస్వాములయొక్క "విశ్రాంతి సామలకు" శ్రీ వెంకటరమణ బుచ్చిరామయ్యగారే వారికి 80-11-18 వ తేదీన తెలియబరచి యున్నారు. శ్రీయుత బుచ్చి రామయ్యగారి ద్వారముగా నె తొలవల్ల శ్రీ కళ్యాణానందులవారి కాహ్వానము పంపబడియున్నదని విజ్ఞాపకునని చేయుచున్నాడను. ఇట్టి పంద్యమున శ్రీ బాలస్వామి లు సభ నిలుపుచేయబడినదని తమకు తెలియలే దనియు, స్టేషనువద్ద తమకు నెవ్వరు నెదుర్కొనినందున లేదనియు వ్రాయుచు ట్రా మాను 5-12-18 నాటికే బెజవాడ వచ్చి నట్లు వ్రాయుచున్నారు. వారి నెవరేదీ నాటికే దయచేయించి యొక్క గోరికో తెలియవచ్చుట లేదు. అదియునుగాక సభ నిలుపుచేయబడినట్లు గూడ నుత్తరము వ్రాయబడినది. ఇంక వీరు 8-12-18 తేదీని గానించిన సభలవయమై గొంచెము విచారింతుము. సభ కన్యకులు శ్రీ కళ్యాణానంద భారతీస్వాముల గురువులు. సభ నలంకరించినవారికి గాని యుత్తరస్వామిగారి శ్రావణమును తెలిసికట్లు దొచును. ఒక వేళ నుకరిద్దరభిజ్ఞులందీనను తెలియనివారితో వాదించుటకు!

విషయముబాగుగా నెఱింగినవారితో కదా వాదము సలుపుట. కాని శ్రీ కళ్యాణానందులవారి రంక తొట్టుపాటుతో సభచేసి యెట్లైన తమ యభిప్రాయము నిలుపుకొన బ్రయత్నించుట వారి వాదదౌర్బల్యమును సర్వవిధముల బాటుచున్నది. ఇంతమాత్రముచే లోకము భ్రమింపబడును. జనరసెల 4, 5 తేదీలలో నొక గొప్ప శ్రావణసభ బెజవాడయందే జరుగవచ్చుది గావున నందు బ్రాజ్ఞులగు శ్రావణులందఱుకూడ ప్రాయశ్చిత్తపర్యాయ భవిష్యమయై యథార్థమును బ్రకటింపవలయును. మహాకృతులచే బరిత్రవంతమైన భరతవర్షము తన తొంటి యాస్పత్రియను బడసి లోకమునకు మార్గదర్శి యై వెలయుగాక. భర్తయు జయించుగాక.

కాకినాడ
జగన్నాథపురం
28-12-18.

భ. స. శర్మ.

ii

ఆంధ్రప్రదేశ్ సాంపాదకవర్తక:

అయ్యో, 28-12-18 వ తేదీన శ్రీ పాటిబండ వేంకటరమణయ్య పంతులుగారు ప్రకటించిన లేఖకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చు తమకులపు వేడుచున్నాను. శ్రీస్వాములవారికి సభా కార్య నిర్వాహకులంపిన యాహ్వానము వేరుగా లో 29-11-18 తేదీన యాదించి. వెంటనే పండితులకు సమాచారమంది, తాము 5-12-18 తేదీ రాత్రి బెజవాడకు వచ్చెనమని 80-11-18 తేదీన వేరుగానుండి కార్యనిర్వాహకులకు వ్రాసినారు. ఈనాటి బెజవాడలో 2-12-18 తేదీన యాదినదట. వెంటనే తంతుయిచ్చిన బాగుండెడిది. అట్లుజేయక సభ చాలించుకొన్నట్లు వేరుగాను బాటు వ్రాసినారు. ఈనాటి వేరుగాను శ్రీ స్వాములవారు బయలుదేరిన 4-12-18 తేదీ ఉదయం 9 గంటలకంటె వేరలేదు. శ్రీ వారు మొదలు తెలిపినదే, 5-12-18 తేదీరాత్రి బెజవాడవేరి. వారికులపు ప్రకారము బొచ్చిలి మొదలగు ప్రజేతములనుండి రావలసిన వారు నదేరయిలగా బెజవాడ చేరినతరువాత శ్రీ వారిని కలిసి కొనిరి. తామున్న పండితులన్ను వచ్చితిమని శ్రీపంతులు గారికి 6-12-18 తేదీన వ్రాశియుండునది తెలియున్నాను. ఈలేఖకు స్వయముగా పంతులుగా రందుకొని యున్నారు.

సభకులింకగా వచ్చినవారిని కలిజుకపోగా, సభ చాలించుకొన్నందుకు తమ కుమారుణ జెప్పకొనక పోగా, తయివెచ్చునే వ్రాసినలేఖలో ననత్యమున్నదని వ్రాయు సాహసము వెద్దలగు పంతులుగారికి తగదనుటకు జరించుచున్నాను. 8-12-18 తేదీ సభకు బెజవాడలో తమకంటె నెట్లగు ప్రయత్నము లేరనుకొనువారు కొందరును, కావ్యాం తరములలో నున్నవారు మరొకందరును రాలేదు గాని, చాల మంది వచ్చియున్నారు. శ్రావణులు, విద్యార్థులు, వేదకు తాళిమానులగు లోకకులు మొదలగువారు వచ్చిరి. ఉపస్థాపకునుని యానందించి. పంతులుగారు రాలేదు. చూడలేదు. వినలేదు. ఇక నెన్ని జెప్పినను వారికి నత్యమున్నట్లు లేదు. బ్రహ్మశ్రీ వావిలాల వేంకట శివాచార్యులు గారు మొదలగు వారిని వచ్చి వారన్న యభిప్రాయమందలి యథార్థమును విచారింపి యుండు నెఱువును.

బెజవాడ
24-12-18

చెరుకుపల్లి బుచ్చిరామయ్య

(ఇందు విషయమై ఉత్తరప్రత్యుత్తరముల నికర బ్రయంపంక కాలము. ఆ. ప. సం.)

మహారాజా హోటాలు

(1912 సం. లో స్థాపించబడినది.)

చెన్నైలో రాజధానిలో ముఖ్యమున ఇండియన్ హోటాలు ఇదియే. నెం. 121 ఆర్ మినియస్ట్రీ, మద్రాసు (హైకోర్టుకు ఎదురుగా) (1102) ట్రాంలేనుకు అతిసమీపముగానున్న సట్టణమధ్యమందున్నది. ప్రయాణికులకున్న విద్యార్థులకున్న విడిసి యుండుటకున్న భోజనోపాయములకున్న స్వగృహస్థాఖ్యములకున్న తగు ఏర్పాట్లున్నవి. మిడ్లెలో గదులు ఎల్లక్కోడీ పోసాను ములు ఆసనాదిపాకర్యములు యున్నవి. గాలి బాగావచ్చును కాకాదిభోజనము పూట 1-కి రూ 0-4-0.

ప్రత్యేకమయిన కాకాదిభోజనము, లేక మాంసాదిభోజనము, ఫలహారములు, అనుభవముగల హిందువులవలన తయార చేయబడి హిందువు లేక యూరోపియనుపద్ధతి ప్రకారం వడ్డించబడును. విద్యార్థులకు తక్కువ రేటు. ఈ హోటాలు బర్మా, సిలోను, యూరోపు, ఇండియా, వగైరాజేతములం దంతటను సంచారముచేసి వచ్చియుండు ఒక అనుభవము గల నాయకుగారి మ్యూజీజిమెంటులో యున్నది. చార్జీలు నులభముగా నుండును.

నోటీసు.

1. సప్తరాజయ్య బ్రదర్స్ అవులస్వామి, వొల్లె రామన్న బ్రదర్స్ వార్డు తాలూకు పొన్నూరు నుజరా నిశులో లు లైసెన్సరును శ్రీ రాజ్యలక్ష్మీనాథుని లైన్ ఫ్యాక్టరీని 27.12-18 తారీఖున యాదించు సామానులతోటి ఫ్యాక్టరీవద్ద వేలం జరిగించబడును. (1405)

ఆస్తి లెప్పీలు.

(a) సదరు ఫ్యాక్టరీకింగ భక్తవతుమామూడె య 1-90 ట్లు భూమిన్ని మంచికట్టడముతో తయారుచేయబడిన వెద్దలిల్లిగున్ను, కడపరాయిలో తయారుచేయబడి బాగుక సారామున్ను, ధాన్యం నిల్వనిమిత్తం ఏర్పరచబడిన కడప రాయి పరిపించిన కొట్టు 11 గల లయియున్ను, మంబనగూ లకు యేర్పరచబడిన వెద్ద 6 లపాకు మెరుట్టియున్ను, కూట లు కాపురం పుంకుటకు వెద్ద 6 గల సాకాల లయియున్ను, పూకనిల్వపుంకు నేరిమిత్తం కట్టబడిన వెద్దహొలల సాకా యున్ను, సదర్ భూమిగారి మంచికట్టడము 2 గున్ను, పుప్పనీళ్ళ బావిన్ని, వేదచెట్లు తాచిచెట్లు, యాక చెట్లున్ను.

(b) వెద్దలిల్లిగున్ను అయ్యబడియున్న యింజిన్ 1 స్టి, బ్రిటనికా బాయిల్ 1 స్టి, యిందలి సామానులు న్ను, యింట్లు సంబంధించిన డొకీలు 2 గున్ను, 1918 సం. రం మార్చిలో జెప్పించిన కొత్తల మంచిమరు రంకూక వల్ల అ 3 1/2 నెలల 2 గున్ను, యింట్లు సంబంధించిన కలి వేట్లు, గాలిపంకాలు, జల్లెడలు, బాబాయివారిను తయార కాగల వల్ల 8 గున్ను యిందలిసామానులున్ను:—

(c) పుప్పనీటి యొక మారుచేసే బొచ్చిపురు గాలిపంకా వల్లపుకింజే యింజిన్ 2 గున్ను, నుహు బ 800 లు ఆరగోతుగల కడపరాయిలో తయారుచేయబడి కళ్ళు బ 600 లు వల్ల వాహానుగలగచ్చు (కుండు) బాపు 8 గున్ను:—

(d) డెయిబాప్సు, సీసదాగలి, తిరుగుడు, స్టాంకలోట్ల పుండ్ల సామానులు సహ:—

(2) పాట (వెసిడెంటు యిన్వెక్టరం కొట్టివేయ బడును. వేలం పాటకు ముందు 500 ధరాకతున్ను, పాట కొట్టివేయబడిన వెంటనే, ధరాకతుతో చేర్చి 2000 ల ఆద్యాయున్ను, పాటతారీఖు లగాతుకు 15 రోజులలో గాని మొత్తం చెల్లించవలసిగిగా యేర్పాట్లు

సప్తరాజయ్య బ్రదర్స్ అవులస్వామి.

(వెసిడెంటు.

విజ్ఞానచంద్రికా పరిషత్

బహుమానముల సనేకములను గడించి

శ్రీమతి కంచనవల్లి కనకమ్మగారి

గ్రంథములు.

అమృతవలి

అత్యుత్తమైన నవల. వరదము లొలుకుచుండును.

నెం 1-4-0.

బుద్ధచరిత్రము

అతతారపురము దగు నీవనిచిత్ర మిక్కిలి మనోహర ముగ రచింపబడినది. చక్కరైతి. మంచి అచ్చు నెం 0-8-0.

చిరునామా: ఆంధ్రప్రదేశ్ కాలియము,

1154

తెలుకొట్టి పిల్లి, మదరాసు.

విద్యార్థుల నిరా.

ఈ నిరా విద్యార్థి పంచమున మిక్కిలి కన్నె కెక్కి వేర్వడినది. ప్రజలచే మిక్కిలి కొనియాడబడి ప్రశస్తి పురుషులయన్నది.

ట్రైలు బ్లాక్ నిరామాత్రం 100-1-3 నెం 1-4-0 ఎట్టి, అనువచ్చ నిరామాత్రం గోళు 1-3 నెం 1-4-0 ఉత్తర ప్రత్యుత్తరము లన్నియు ఇంగ్లీషులోనే నుండవలెను. Teachers & Co., Stationers & Ink dealers, Post Box No 808, Calcutta.

లోక వ్రసిడి జెందిన జపులిదిమములు.

సరసమైన నెలలు!

చాతుకు ఉత్తరవాదము!!

సాగవైక మెరుగుగా కొంగు గల కంచి పట్టుచీరలు. రూ 80 లు మొదలుకొని రూ 50 లు వరకు, పట్టుచీరలు రూ 2 లు మొదలుకొని రూ 5 వరకు. హోమోలో వీరలు మొదలగు జపులిదిమములకు క్రింది విలాసమునకు వ్రాయును. 1262 విత్తల్ అండ్ కంపెనీ, కంచి.

GET GOOD SIGHT.

by removing the cause of bad sight. Don't commit the common error and take to spectacles as the only remedy for eye-trouble-they will correct your sight, but what you want some thing to cure your eyes, viz:- the Actina Treatment. Actina has succeeded where specialists had failed, simply because it assists, and not opposes, Nature. It is essentially a natural treatment and the hundreds of testimonials are proof that it is a successful treatment. To use it is simplicity itself remove the two screw caps from the Actina Instrument releasing the powerful vapour which applied to the eyes and inhaled through the mouth and nostrils, sets up and maintains a good circulation in all parts of the eye, removes congestion and restores the organ to perfect health. It is an unequalled cure for all eye troubles, such as Iritis, Cataracts, Granulations, Sore Eyes, Ulcer, Opacity, etc., etc. Invest Rs. 25.8 in an Actina and save 'specialists' fees. Valuable booklet entitled 'Prof. Wilson's Treatise on Disease' containing particulars of Conditional Trial Offer and convincing testimonials post free from Actina H. P. Sole Agency, Batala (India).

The Actina Way.

HEALTH FOR A POSTCARD

If you suffer from Functional Weakness, Exhaustion and Impotency, take the first step to health by sending for the Free Descriptive Booklet which describes Dr. Bier's Principle of Constructive Hyperaemia, and its practical application known as the Erectruss. The Erectruss Treatment has cured where other methods had failed and a perusal of the Booklet will make it clear to you why Erectruss has superseded all other remedies. Erectruss has been aptly described "as an aid to Nature"—the natural cure being effected by an "excessive accumulation of the blood in the diseased part," the Erectruss being the means by which the desired accumulation is obtained. This method is essential "Natural" that is why it has performed such miraculous cures. Write for Booklet by air post to Erectruss (A. P.) Bureau in the East, Batala, (India.)

DR. BIER'S ERECTRUSS.

TAKE THE OFFENSIVE AGAINST CATARRH.

Many people are inclined to neglect this disease in its early stages—don't commit such an error! Catarrh give rise to many diseases, such as—Bad Sight, Deafness, Hay Fever, Asthma, Bronchitis, Sore Throat, Influenza, etc. To effectively cure and Catarrhal disease you "must remove the Catarrh and that is what most remedies fail to do. The Actina Treatment gets right to the root of the trouble and the powerful vapour courses through even the minutest nerves and blood-vessels in direct contact with the affected membranes, removing the congestion, and restoring healthy circulation. Invest Rs. 25.8 (plus postage, etc.) in an Actina and save specialists' fees. Valuable Booklet entitled "Prof. Wilson's Treatise on Disease," containing particulars of our Conditional Trial Offer and testimonials, post free from Rai B. S. Bhandari, M. A., Batala (India.)

ACTINA NATURAL TREATMENT.

JUDGE BY RESULTS.

Read the remarkable testimonials from both medical men and the general public and see what Erectruss has done for those suffering from Functional Weakness, Exhaustion and Impotency even after other remedies had failed. Erectruss is the outcome of years of study and research and Dr. Bier's Principle of "Obstructive Hyperaemia," on which it is based, is one of the wonders of medical science.

The Erectruss is a "specialist" itself in all but cost: always handy, a sure and natural cure for these diseases, yet the total cost of an Erectruss is only Rs. 15. (plus postage, etc.), a low price indeed for such a miracle-worker. Before you forget, just sit down and write for the Free Descriptive Booklet—it may mean New Life to you. Address to ERECTRUSS (A.P.) Sole Agency BATALA (India.)

DR. BIER'S ERECTRUSS.

మోసపోకుడు

తుప్పుకట్టినందుకండ చేయరంగులను తక్కువధరలకు కొని మాసపోకుడు. అట్లు తుప్పుకట్టకుండ చేయనది యొక్కటియే.

వాయిలెన్ డవ్ అండు కంపెనీవారి "బిటు మాస్టిక్ సొల్యూషన్."

Wailles Dove & Company's "Bitumastic Solution."

దీనిని వంటెనలకు కప్పలకును నునయోగించుటకు ప్రపంచమందంతట చాల మంచిది. దీనిని సాధారణముగా రైలువే కంపెనీలును మ్యూనిసిపల్ కార్పొరేషన్లు వర్కులకు వర్కులకు బాగుగనులవారు లోహగనులవారు ప్రపంచమందంతట ఎక్కడ చూచినను వాడుచుందురు. రాలిపోవుటగాని పగిలిపోవుటగాని యుండదు.

వెల రూ. 56-0-0

సోల్ ఏంజల్స్:—ది సోల్ ఇండియా ఇండస్ట్రీయల్స్, లిమిటెడ్.

ది రిలయన్స్ ఫౌండ్రీ అండు ఇంజనీరింగు వర్క్స్.

తిహలపెట్రె నెం. 553 రు,

389

మదరాసు

రై కామోజివ్ గోరునప్పుడు ఈపత్రిక పేరుకూడ నుదాహరింప గోరుచున్నాము

ప్లోరల్ ఆయిల్

(908)

పుష్పములతో తయారుచేయబడిన మినుల శ్రేష్ఠమైన తలనూనె సుమారు 25 సంవత్సరములుగా ప్రసిద్ధిచెదియున్నది. ఈ నూనె అధిక సువాసనగలదియు, తలకు చల్లదన మిచ్చును. ప్రేమమార్కు పుష్పాల్ ఖరీదు బుడ్డి 1.కి 1 రూపాయ.

కెనార్డయిను హేరాయిలు

తలలో వెంట్రుకలు లేని జాగాలందు రోజు చదువుచుండిన యెడల భారాళముగా నల్లని వెంట్రుకలు మొలచును. ఖరీదు సీసా 1.కి 1 రూపాయ.

క్యార్ బ్యాలిక్ టూత్ పాడరు టిన్ను 1-కి 3 అనాలు.

ఇదియొకటిగాక సకలవిధమైన వ్యాధులకు మందులున్న, మంచి సువాసనలు గల అత్యుత్తమ వైద్యరాలు ఉన్నవి. కేట్రాగునకు వ్రాసి తెప్పించుకోవచ్చును.

Bengal Chemical & Pharmaceutical Works Ltd,

91, Upper Circular Road, Calcutta.

Telegram Address:—'Rasayan'.

Local Agents

P. Rangiah Chetty & Sons,

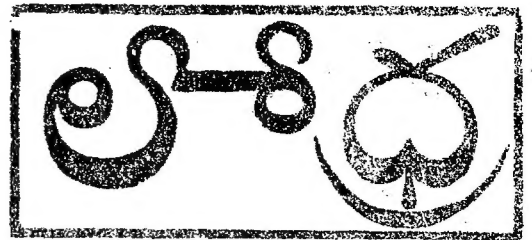
Madras.

M. R. Chandra & Co,

Madras.

Indian Industrial Co.,

Madras Swadeshi Stores,

గర్భాశయ రోగనివారినీ:— శ్రీలక్ష్మి గలగన

ముతుకూల బిడ్డి కాకుండుట అకాలబహిష్టి, మైలకాశ్రి గాను, తక్కువగానుపోవుట, కుసుమరోగము, సంభావనీనర రక్తహీనత, మలబద్ధకము, నూతికావాతము, కీళ్లనొప్పులు, అరికాళ్లు, ఆరచేతులు మంట మొదలగు శ్రీమర్మ వ్యాధులను కుదుర్చును.

పెద్దబుడ్డి రు 8.0-0.

చిన్నది రు. 1-10-0

రక్తశుద్ధి ద్రావకము:— ఇది రక్తహీనత, మలబద్ధకము, అతిర్లము, కీళ్లనొప్పులు, సోమరితనము, కుసుమ్రణములు, ముఖసంకటములు, నిస్సక్తువు, కడుపులో మంట మొదలగు వ్యాధులను నివారించి శరీరమువలన కాంతిని చుఖమునకు తేజస్సును యిచ్చును.

పెద్దబుడ్డి రు 8.0-0.

చిన్నది రు 1-10-0.

జ్వర నివారణ బుడ్డి 1-కి రూ. 1-0-0

కేసరికుటీరం, ఆయుర్వేద ఔషధశాల, పోలీసుకమిషనరు ఆఫీసు రోడ్డు, ఎళుంబూరు, మద్రాస్. 166

త్రాంచి:— 9, బండగ పేడి, మద్రాసు.

301 పాశ్యపు వేంకటాచల 594

పండితులవారి సిద్ధాంతములు.

లోకామయవార కస్తూరిమాలల నివృత్తనను పరికింపుడు.

ప్రతి తత్వరచనను లక్షలలోలది సీసాను విక్రయించబడుచున్నది.

ఇండియావారు మాత్రమే కాక; బర్మా, సింజి, మలియన్, గోవా, ఫిజీ, బెలెంజీ, ఈస్ట్రీయా, మున్నగు ప్రదేశములవారు కూడ సీద్ధాంతమును, పుస్తకములను చూచుదురు.

మహాభాగము "విశేషము లోకామయవార" కస్తూరిమాలల సీసా మియింటి చున్నచుండెల, ముడికి శ్రేయ్యల సమయమును, నిశ్చించి, ముర వెట్టుకొనుట తప్పిపోవును.

శీతలము, శీతవాతము, అతిర్లము, హస్త్యవాతము, జ్వరము, మాంద్యము, మలబద్ధకము, కర్మ, గజము రోగి, బలహీనత, అనారోగ్యము, చెడ్డనీటిమండి గలుగు వికారము, నిన్ను బిడ్డలకు గలుగు జ్వరము, కర్మ, నామస్థి, మరియు సకల రోగములును, ఈ సిద్ధాంతము సేవనచే గాత్రర్యముగా పోయి గుణము గలుగును.

కైద్యశాలలో సకలవిధములను చదివిన ముగిసిన రుదులకు కర్మాటక మూలికలనుండియు యామధములను తయారు చేయుచుందురు.

కైద్యశాలలో యావ్యాకార గురుకులు, ప్రతి సీసాను చును ఉండును; ముడి కిడినోకకరము.

అనుభావప్రతిమ, ప్రతిసీసాతో నూతి ముందును. 260 మాత్రమును సీసా కిలిబా ౪౫ మాత్రము.

8 సీసా: రోగనివారణ కైద్యశాలలోను చాల ఖచ్చితమే రు 1-8-0

2. సీసా లోకసారి కొనిన 2-14-0

3. సీసా లోకసారి కొనిన 5-5-0

పను సరోగములకు ధూపక ఆయుర్వేదము, సిద్ధాంతములకు దొరుకును.

సీసాను:— శ్రీ సీతారామచంద్ర వైద్యశాల, మున్నూరు.